Ն= 8491   1913   18-31 Յուլիս   ԲԷՆՋՇԷՆՊԻՀ   18 ԹԷՄՄՈՒԶ 329   29ընճը Սէնէ

ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻՅԱԶ ՎԷ
ՄԻՒՏԻՐԻ
ՏԱՒԱ ՎԷՔԻԼԻ
ՅԱԿՈԲ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ

Միւէսսիսի
ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ
Թարիխի թէէսիսի 1877

ՊԱՊԸ ԱԼԻ ԳԱՐՇԸՍԸ
Ն. 49

Կազէթայա այիտ մէվատտ հագգընտա սահիպի իմթիյազա միւրաճաաթ օլընըր: Մագպուլզար սահիպի իմթիյազըն իմզասընը վէ իտարէխանէնին մեօհրը մախսուսընը համիլ օլմալը տըր: Տէրճ օլընմայան էվրագ իատէ օլընմազ: Իլանաթ օհրայիթի միւբէտիլէ պիլէ ճէտւ օլունուր:

ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ, ՄԻԼԼԻՅԷ, ԹԻՃԱՐԻՅԷ ՎԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

20 ԲԱՐԱ   ԵԷՎՄԻ ՍԷՐՊԷՍԹ ԿԱԶԷԹԱ   20 ԲԱՐԱ

جریدهٔ شرقیه
صاحب امتیازی اغوب جیوه‌لك
مؤسسی دیكران جیوه‌لك (١٢٩٣)

DJÉRIDÉI-CHARKIÉ
Fondé en 1877.
Directeur-propriétaire :
AGOP DJIVELEGUIAN
AVOCAT
vis-à-vis la S.-Porte, No. 49

ԱՊՕՆԷ ՖԻԱԹԼԱՐԸ ՓԷՇԻՆ (ՄԷՃ. 20

Սթանպօլ վէ Թաշրա,	սէնէլիյի	130	ղրշ.
» » »	6 այլըգը	70	»
» » »	3 այլըգը	40	»
Մէմալիքի էճնէպիյէ	սէնէլիյի	32	Ֆր.
» » »	6 այլըգը	17	»
» » »	3 այլըգը	10	»

ԱՆԱՏՕԼՈՒ ԻՍԼԱՀԱԹԸ
ՎԷ
ԱՏԼԻՅԷ ԹԷՇՔԻԼԱԹԸ

Պիր իսլահաթ մօտասը տըր քի, աղըզտան աղըզա, աղըզտան մաթպուաթա աքս էթմիշ, շիմտի իսէ տէյիլ եալընըզ պիզլէր, պիւթիւն Եվրոպա քէնտի մաթպուաթըյլա սըրասը տիւշտիւքճէ ուղրաշըյօր. պաղըլարը նիքըյն, պաղըլարը պէտայըն, հէր ֆիքրը իսթիհզա պիր նէթիճէյէ իսթիրաք իթաուպ, ինթիզար իտիյօրլար: Տէվլէթըն պիրտէն բուլէսասը իսէ, աթա սըրա կէլէթլար մուհարրիրլէրիւլէ իթտիֆագըի մուհտէմէլ, բլան վէ բրոժէլէրին թէրթիպ ու թանզիմ իտիլիրքէ, վէ հէմէն թաթպիգ իտիլմէքտէ օլտուղընը աէօյլէյօրլար իսէ տէ, պաղը գանունլարըն նէշրինտէն պաշգա հիչ պիր շէյ կէօրէմէտիք:

Ըհալը տէվլէթին պաղըլարընըն պէյանաթը, վէ գանունլարը նէշրտէն սօնրա նազըրլարտան պիր գաչընըն իֆատէլէրինտէն, գանունըն սէմէրաթը հագգընտա պէք իւմիտվարիշ օլտուգլարը անլաշըլըյօր, պու շէհատ օ գատար գուվվէթլի տիր քի, նէշր ու իլանը հէր շէյ պիթմիշ ֆիքրինտէ օլտուգլարը հիսս օլընըյօր: Վագըա գանունիաթը մէգայա ու խէյատա, գապիլը ինքար տէյիլ իսէ տէ, պու մէգալա վէ խէյալա նէթիճէսի հագգընտա իսէ, հէր հալտէ պու գատար իթմինանքեարշ օլմասընը իճապ իթտիրէմէզ. պունլար իսթիքպալըն թէալիսին վէ թէգատիւր իթտիրէճէյի տէվլէթտէն օլուպ, գանունտան զիյատէ մէմուրլարըն հիսսը ինսանիյէթ ու համիյէթը վաթանիյէլէրինէ մէրպութ ու միւթէվագգըֆ քէյֆիյէթտէն տիր. իշթէ պու խուսուսը հէր տաիրէ նէզարէթի նազարտան տուր թութմամասը իճապ ու իգթիզա իտէր:

Շայէտ գանունըն ֆէզաանը վէ եախօտ նէվագըըսընտան մէմլէքէթ պէք չօգ միւթէզառըր օլաճագը վէ մէմնունիյէթսիզլիք մէմլէքէթ պէք մէջուտ օլմասը իճապ իթէր իտի, Ալէմանիա վէ Ռուսիանըն տէվլէթը շիմտիքինտէն պէք ֆարգլը օլմասը իճապ իտէրտի: Զիրա պու գանունլար խիւլասա վէ սալի վայլիտէսի վէ ազամը օլան մէգքիւր տէվլէթլէր գանունը եասալարի, պիզտէն նազարա, վէ հուգուգը միլլէթի թայիմալ իտուպ, մունհիմ սիլահիյէթլէրի գըլլարա թէվտի իթմիշ տէքսամը համի, շու հալտէ եասանտան պիզէ նիսպէթէն տահա մէրթէպէտէ պուլունտուգլարը հալտէ, պիզտէն ֆարգը թարզը հայաթ ու տահալ ու տէվլէթ սիյասիյէլէրի օլտուղընը կէօրիւյօր, իչիտիյօրըզ:

Պրազիլ պաշգալարընը, պիզ քէնտիմիզէ պագալըմ, քէնտիմիզտէն պաշգալարընա նիւմունէի իմթիսալ օլմազ հիսսըյլա միւթէհասսըս օլուպ, եօլէճէ չալըշալըմ: Զալըշալըմ, լաքին եալընըզ պու քիֆայէթ իտէ՛ր մի, հէլէ մէվզուը պահս օլան, վէ իսթիգպալը հայաթը Օսմանիյէ իլէ պէք թէալլուգի օլան իսլահաթ մէսէլէսինտէ չալըշմազ, քէօր քէօրինէ չալըշմագ հիչ պիր ֆայիտէյի հասըլ իթմէյէճէկ: Պունլարըն օլտուգճա կէնիշ աչըլմըշ հարամըզը թէտավի իտէճէյիզ. միսալլը ֆիքրիմիզի իզահ իտէլիմ:

Տէվըր մէշրութիյէթտէն պէրու Անատօլու նէզարէթինի իշղալ իտէնլէր արասընտա ասլ ու զայէթլիլէ թէֆէրրուտ իտէն զաթ նէժմէտտին Մոլլա իտէտէ, նազըրը հագըր ասէմատտան պէք կէրի գալմասընը պիր տագ պիթարաֆանէ տիւշիւնճէլէ օլուր իսէ իթիրաֆ իտէրիզ: Միւշարիւլէյհ սուլհ մահքէմէլէրի, էմվալը ղայրը մանգուլէ գանունլարընը նէշրիլէ պազը նէզարէթտէն կէրի գալմըշ օլմատը, պիւաճէլէ զամմ վէրէրէք, պիւաճէյի գայրը միւսաիտ տէվլէթիմիզ իչինտէ պէք պէօյիւք ֆէտաքեարըլըղը կէօզէ ալըրտըրազ վէ սըզըլթըլարըլա պաշ ադըրը վէրէճէք պէք չօգ մէմուրլարը ազլ իթտիրէճէք գատար իլէրու կիթմիշ իքէն, պէք ճիւզի կէօզէ չարփան, հալպու քի պունլար գատար վէ պէլքիտէ տահա ֆազլա էհէմմիյէթի հայիզ, վէ ինզարը հագգ իչին հայիզը թէէսիր նուգաթը ունուտմըշ, խալգա աիտ իւթիւ պըրագմըշ, պէլքի էն տօղրուսու, եօթէտէն պէրու պու մէմլէքէթին սէպէպը ինգիրազը օլան իտարէի մահալլիյէ բօլիթիգասը օլարագ պու ճիհէթլէրէ թաթպիգ օլունմըշ տըր: Հալպու քի, պու նօգթալարըն իզալէսը այն իտիլմէսի, ատլիյէ իտիլմիշ վէ իտիլէճէք պիլճիւմլէ իսլահաթ ու թէշքիլաթըն նէթիճէսիզ գալմասը տիւշիւնիլէմէմիշ տիր: Գանունլարըն պիր գըսմը իտարէի մահալլիյէ վէ պիր գըսմը իսէ իլթիմաս եօլու գայրը մանթըգը թէրթիպաթ ու թէշքիլաթ նէթիճէսի տիր քի, աալէթին համիսի օլան Ատլիյէնին նամըյլա պիլէ օլսուն գայրը գապիլը թէվֆիգ տիր:

Մէսէլա՝ 1. Անատօլուտա պիր չօգ մէսարիֆաթըյլա թէշքիլաթա պուլունըր իքէն, էյրաֆը մահալլիյէտէն ագա իւնթիխապ ու թային իթմէք ուսուլընը էլան բէֆ ու իլղա իթմէտիլէր. հալպու քի ասլիյէ իսլահաթը պու ուսուլըն րէֆիքը պաղլամալը իտի, տէյիլ օ գագա էհալիսի, իւլա վիլայէթտէն օլան զաթ պիլէ, օ հէվալիտէ հիւքիւմէթտէն օլմամալը տըր: Պու ղայրը մաագուլ աէվալըն թէվամը միւտտէթինճէ Անատօլունըն մահքէմէլէրի գանունա մուվաֆըգ պիթարաֆանէ հիւքմ իտամար իթտիքլէրինէ ինանամայըզ: Սըրֆ սէրվէթը շահսի վէ թէէսիրիյլէ օ քիւրսիի ատալէթէ կէչէն էյրաֆտան, նէ՛ պիթարաֆլըգ վէ նէ տէ ըզֆաթը հագգանիյէթ իւմիտ իտիլէմէզ: Մանթըգսըզ պիր նօգթասը տահա վար իսէ, օ տա՛ նէտէ՞ն վիլայէթ մահքէմէ ազալարը մէզգունինը հուգուգտան օլունտա, պիր չօգ սանճագ վէ մէմալիքը Օսմանիյէնին պիւթիւն գազալար մահքէմէ ազալարը միւպթէտի վէ միւթէգալիպլիքտէն եօթէտէն պէրու աէթիլճէ կէլմիշ էյրաֆտան օլմուշ օլսուն, սէպէպ նէ՞ օլապիլիր. գապահաթլարը պունլարըն գէսասը, գազա օլմասըմը տըր, շու հալտէ մէմալիքը Օսմանիյէտէ թէվզիի ատալէթէ մէմուր օլանլարըն իգթիտար ու հիւսնը նիյէթլէրի մէվգըինէ կէօրէ թէպէտտիւլաթա օղրամասը լազըմ տըր քի, վաղըթ ֆէվթ իթմէյէրէք պու հալէ նիհայէթ վէրիլմէսի խուսուսընը իլավէթէն պիր տահա զիքր իթմէքտէն քէնտիմիզի ալամայըզ:

2. Ինթիխապը մէէմուրին գօմիսիօնը գալըրմագ բօլիթիգասընտան վազ կէչմէլի տիր: Մաէթթէէսիւֆ պէօյլէ օլմատըղընը կէօրիւյօրըզ. պունը իսպաթ էյլէմէք իչին ուզագա կիթմէյէճէկիմ. մէսէլա Սամսօն մէէմուրինը աալիյէսի Սամսօնտան խարիճէ չըգմայըպ, պուրատա գալմագտա, չօգ չօգ Սամսօնտան Պէյօղլունա, Իսքիւտարտան Սամսօնա միւթէմատիէն թային ու թահվիլէ իգթիֆա օլունմագտա վէ Թաշրատան սայէ հիչ պիր մէէմուր Սամսօնա թային օլունմայըպ, պունլար տա Թաշրայա կիթմէք թէնէզզիւլինտէ պուլունմայօրլար, պու պէք ֆէնա, հաթթա մէէմուրինին գուվվէի մանէվիյէլէրինի ինքըսար իթտիրէճէք պիր մահիյէթի հայիզ տըր:

3. Թէվգիֆլաթէ թէշքիլաթ ու մուսմիր թէրթիպաթ աըլէքէր սըրֆ Սամսօնա իչին հասր իտիլմիշ, կէօյա պէք զարուրի տահա նիւմունա օլուր. մէսէլա սուլհ հաքիմլէրի հէման Սամսօնտա թէշքիլ օլունուպ վազիֆէյէ պաշլանմըշլար, հալպու քի Անատօլու, Թաշրա իսէ կէլինճէ պիր սէնէյէ գատար օլապիլ ու պագի վէ մէէմուրին օլաճագըզ, մաէթթէէսիւֆ թէէխիւրտէն թէէխիւրէ ուղրայաճագ, սէւրիւնիւպ տուրաճագ տըր. նէ՛տէն վէ նէ՛ իչին պու թէֆրիգա: Պիր տէ Սամսօն հաքիմլէրի իսթիհսալ պիր թագըմ մաաշաթա մազհար օլմուշ, ուսուլ ֆէվգըննէ օլարագ մուհիմ մաաշլար ալմագտա պուլունույօրլար:

4. Նէզարէթ Ատլիյէ մէէմուրլարընը ազլ ու թէպտիլ էյլէմէքտէ հիւռիյէթ կէօսթէրմէքտէ օլտուղը գապիլը ինքար օլմամագլա պէրապէր մագամէ խէրլէշմիշ ասլիյէ մէէմուրլարընտան հէյիմ, սէլիմ ու միւսթագիմ, աճիզ վէ միւռթէշիտէն ալըրմագ գօլայ վէ հէմ տէ պիր իքի սէնէտէն օլաճագ չէյլերտէն տէյիլ տիր. օլանլա չիմտիլիք իգթիֆա օլունսա կէօզէ չարփանլարը ազլ ու թէպտիլէ, օղրաշմագլա թարաֆը աիկէրտէն կէլէճէք միւսթագիլ մէէմուրլարը իչին մուհիմ պիր վագթ ու հիմմէթ սարֆ իտիլէճէք օլուրսա, պէք ֆէնա օլմազ օլմայուպ պիլագիս պէք ազիմ, մուֆիտ նէթիճէ ու սաըր իգթիթաֆ օլունաճագ տըր, օլանլարտան էյի վէ ֆէնալը թէֆրիգ էթմէք նէ գատար միւշքիլ իսէ, կէլէճէքլէրի լուզաթին ասըլ մանասըյլա հաքիմ հազըրլամագ օ գատար հիչ օլմազ իսէ թէֆրիգի գօլայ տըր:

Նէզարէթ իլէրինէ սարֆը մէսայի ու հիմէմաթ իթտիքլէրի գատար Ատլիյէ վէ Մէարիֆ նէզարէթլէրի խալընըզ պիրճիք մէնշէի հուգուգիյէ օլան մէքթէպը հուգուգտա տա օ գատար իպգայը սայ ու ղայրէթ էյլէմէլի տիրլէր. ազ պիր թէսէյիւպ, ուֆագ պիր ինթիմադըյլըգ, թանզիմ օլունմըշ վէ օլունաճագ բլան ու բրոժէլէրին սուլա տիւշմէսինէ սէպէպ խալըս խանըլըշ թաթպիգըէ ազպի նէթիճէլէրէ միւնճէրր օլուր:

Մաէթթէէսիւֆ մէքթէպը մէզքիւր հիչ պիր սուրէթտէ մաթլուպա մուվաֆըգ պիր սէվիյէ ու հալտէ օլմայըպ, հալը հազըրտա էվվամ իտէնէք օլուր իսէ իսթիգպալ իչին իւմիտ իտէճէք հիչ պիր չէյ օլմամագ, ֆիքրիմիզի իզահ իթմէք իչին թէֆէրրուաթա կիրիշմէյէճէքիզ, նէզարէթէ արզ օլունան ահվալ մալիւմ օլան կէրէք, մալիւմ իսէ ճիտտի պիր մէքթէպ հագգըյլէ պիր տարիւլֆիւնունը խազըրլամա հէման պէտէ, եօգ նէզարէթճէ մալիւմ տէյիլսէ — քի իհթիմալը եօգ — թահգիգաթ ու թէֆթիշաթա պաշլանուն, հաքիմ տէյիլ զաթը քեթթիպի պիլէ պէքլէմէյէ հագգը եօգ տըր:

Իշթէ եօթէտէն պէրու պիր թագըմ չաշգըն վէ նիւմայիշլէրլէ թալիմ իտիլմէքտէ օլան իսլահաթտան պիր գաչ միսալ, մէվզուը պահս էյլէտիկիմիզ տայիրէ բուքիւնը տալիի իսլահաթ օլուշ հալտէ պիր չօգ ֆիքրէթը մուհիմմէտէն սարֆը նազար օլունըր իքէն, տէվայիրը սայիրէտէն ֆազլա չէյլէր պէքլէմէքտէ նէտէն հագգըմըզ օլսուն:

Պու մէմլէքէթ իչին հէր նէ խօրլանագ օլուր իսէ, տայիմա խօրլանագ իշլէրին խօրլանմագ ֆիքրը ու գանաաթըյլա պիր գաթ տահա պէգլամ ու ղայրէթ իթմէլի. աքսի թագտիրտէ միւնճէր օլաճագ նէթիճէ, հէմ հիւքիւմէթ, հէմ միլլէթ իչին քէնտի քէնտինի խարապ իթմէք, օղրաշըրըզ միւթէմատիեն սեախօտ, հէր նէ թիւրլիւ իսէ, հէմ իսթիգպալ պիր տէրէճէ, հէր վաղթ սայ ու մէսայի զայի, եահուտ չօգ կէրի գալմագ օլաճագ տըր:

Պու մէվզու հագգընտա նէ տէրէճէ էհէմմիյէթլի օլտուղունու գարիլէրիմիզէ պըրագըրըզ:

ՊԵՏՐՈՍ Ց. ԹԵՐՋԵԱՆ

ԻԹԹԻՖԱԳԼԱՐԸՆ ԻՍԹԻԳՊԱԼԸ

Բէքնա Պիզմարգըն պասիրէթը սիյասիյէսի սայէսինտէ աղտ իտիլմիշ օլան Իթթիֆագը Միւսէլլէս 1913 սէնէսի Շուպաթըն 12սինճի կիւնիւ գահիրի պիր սուրէթտէ թէճտիտ իտիլմիշ կիպի կէօրիւնիւր. Ալէմանիանըն թէճտիտը իթթիֆագ խուսուսընտա կէօսթէրտիյի թէհալիւքի հասարը գաթընտա պէք ճալիպ պիր հարէքէթտէն իպարէթ իտի, իմբէրաթօր Վիլհէլմ Ավուսթրիա-Մաճարիսթանըն մէվգիի սիյասիսինի պէք էյի պիլմիշ իչիւն, իթթիֆագըն թէճտիտինէ օ տէրէճէ արզու կէօսթէրմէյօր իտի, ֆագաթ ճէրէյանը ահվալ պունը քէնտիլիյինտէն իճապ իթտիրտի քի, պու տա Ֆրանսա վէ Ինկիլթէրրա արասընտաքի մուգարէնէթին տահա զիյատէ էսասլը օլմագ իւզէրէ ռապըթ իտիլմիշ օլմասընըն թապիի պիր նէթիճէսի իտի: Իթալիա հիւքիւմէթի Թարապլուսը զապթ իթտիքտէն սօնրա արթըգ Իթթիֆագը Միւսէլլէսէ տահիլ օլմագ լիւզումունու հիս իթմէյօր իտի. Ղարպտա Ճէզայիր վէ Թունուս, Շարգտա Մըսըր զապթըլարը Իթիլաֆը Միւսէլլէս հիւքիւմէթլէրինէ մէրպութ պուլունտուգլարը իչիւն, Գահրը Սէֆիտ միւվազէնէսինին մուհաֆազասը նօգթէի նազարընտան Իթթիֆագը Միւսէլլէսին պէօյլէ պիր օյնայամայաճագը թապիի իտի: Ֆագաթ մէյտանտա պիր քիւտայիս կիպի կէօրիւնէն Պալգան վէ Արնավուտլուգ մէսէլէլէրի Իթալիայը ղայրը իխթիյարի օլարագ Ավուսթրիա-Մաճարիսթանա եագլաշտըրըյօր իտի: Իթթիֆագը Միւսէլլէս էրքեանը Թարապլուս մուհարէպէսինտէն սօնրա Պալգան հիւքիւմէթլէրինին պիլիթթիֆագ հիւքիւմէթը Օսմանիյէյէ գարշը իլանը հարպ իթմէքլիքլէրինի պէք ալէ պիլիրլէր իտի. զաթէն պունտան տըր քի, Իթալիա խարիճիյէ նազըրը Մարքի տի Սան Ճուլիանօ Թարապլուս մուհարէպէսինին զուհուրընը միւթէագըպ Պալգան հիւքիւմէթլէրինէ խիթապէն մահսուս պէյաննամէյի նէշր էյլէմիշ իտի: Ալէմանիա հիւքիւմէթի Պալգան հիւքիւմէթլէրինին աղտ իթմիշ օլտուգլարը Տէօրթլէր Իթթիֆագընըն իլէրուտէ Իթիլաֆը Միւսէլլէսին թահթը հիմայէսինէ օլարագ քէսպը գուվվէթ իթմէսի իհթիմալինէ մէպնի իչիւն թա պունտան 3 այ էվվէլ արալարընտա նիֆագ թօխումլարը սէրբ իթմէյէ պաշլամըշ իտի, զաթէն Ատրիաթիգ մէսէլէսինտէ Ալէմանիանըն Ավուսթրիա-Մաճարիսթանա միւզահէրէթ իթմէմիշ օլմասը, Պալգան հիւքիւմէթլէրի արասընտա զուհուր իտէն պիր տուշմանլըգ թօխումլարը էքմէք մագսատընա մատուֆ իտի. պու տա անճագ Ավուսթրիանըն թամամիյէթ իլէ տահիլի օլապիլէճէյինտէն, իմբէրաթօր Վիլհէլմ Ատրիաթիգ մէսէլէսինտէ հալի սէվքիյլէ թամամի Պուլկարիսթանա մուգարէնէթ կէօսթէրմէսինի թավսիյէ իթտի. Ալէման հիւքիւմէթը Պուլկարիսթան վէ Ավուսթրիա մուգարէնէթինին իլէրուտէ պէք ֆէնա նէթիճէլէր թէվլիտ իտէճէյինի պիլիր իքէն, օ զէման զաթէն մագսատընա նայիլ օլմուշ օլմասը իլէ թէլաֆիի մաֆաթ ճիհէթինի իլթիզամ իտէրէք Իթիլաֆը Միւսէլլէսին նօգթէի նազարընը թագիպ գարար վէրմիշ իտի. պու հալ Ռուսիա իչիւն պիր հէզիմէթը սիյասիյէ օլտու, Ռուսիա խարիճիյէ նազըրը Մ. Սազանօֆ Ավուսթրիանըն մազգուր սիյասէթինի թամամիյէ իլէ թէմէլէտի իչիւն, Պուլկարիսթանա թամ վագթընտա պասիրէթ թավսիյէ իթմէտի, պիլախարէ «Թան» կազէթէսինին Պէթէրսպուրկ մուխապիրի Պուլկարիսթան վէ Ավուսթրիա հիւքիւմէթլէրի արասընտա խաֆի պիր իթիլաֆ աղտ իտիլմիշ օլտուղընը խապէր իսէ տէ, օ զէման Լօնտրատա պուլունան Մ. Տանէֆ պու հավատիսի ռէտտ ու ռէտտ իթմէք սուրէթիլէ պու պապտէ հասըլ օլան էնտիշէլէրի իզալէյէ չալըշտը:

Զար Ֆէրտինանտ օ զէմանա գատար սիյասի բօլունը թէքէտի օյնամըշըտը, ֆագաթ Ավուսթրիա—Մաճարիսթան Խարիճիյէ Նազըրը գօնթ Պէրխթօլտըն խանլը պիր խաթթը հարէքէթի պիւթիւն պլանլարընը զիր ու զէպէր իտէրէք կէրէք իթթիֆագը Միւսէլլէս վէ կէրէք տէօրթլէր իթթիֆագընը թէհլիքա սօքմագ պուլունտըլար, զիրա Զար Ֆէրտինանտ Ավուսթրիա իլէ իթթիֆաքըն աղտը կիւնիւնտէն իթիպարէն Յունանիսթան վէ Սըրպիսթանա գարշը խուսումէթքեարանէ պիր վազիյէթ ալմայա պաշլատը վէ պունու գայրը թապիի պիր ճէրէյան իլէ նիհայէթ հարպա մինճէր օլուպ տէօրթլէր իթթիֆագընը ագամէթ պըրագար իթտի: Ֆագաթ Ռուսիա ահտնամա գայլընտան օլան սիյասէթինի թէքրար իթմէմէք իչիւն, էթրաֆընտա մէվճուտ պաշգայի մէսէլէյի Սէրպիսթան վէ Պուլկարիսթանըն միւնազաասընտան իսթիֆատէ իթմէյէ պաշլատը. Եկէր Ավուսթրիա-Մաճարիսթան հիւքիւմէթի հէր շէյի վէ հէր իհթիմալը բայմալը իթթիհազ իտէրէք քէնտի նօգթէի նազարընը թաթպիգէ ղայրէթքէշ օլուրսա, պէք թապիի տիր քի հէր իքի հէյէթի արասընտա պիր մուահէտէն պէրու պարութ վէ գըպրիթ վազիյէթինտէ պուլունան միւնաֆէրէթ տէրհալ բարլայաճագ վէ պունըն նէթիճէսի օլարագ 2 հէյէթտէն պիրինին մուգավէմէթը թէմայիւլ իտէճէք տիր: Շիմտի գահիրը հալէ նազարէն, տէօրթլէր իթթիֆագը պօզուլմըշ վէ խախօտ եասամագ պալէ կէլմիշ տիր, իլէրուտէ Սըրպիսթան վէ Պուլկարիսթան արասընտա պիր իթթիֆագ աղտ օլունսա պիլէ Ռումանիանըն պու իթթիֆագա տուխուլը գաթիեն վարիտ խաթըր օլամազ, օ զէման Ռումանիանըն պաշգա պիր միւթթէֆիգ արամագա չալըշաճագ վէ պու միւթթէֆիգ տէ աղլէպ իհթիմալ կէօրէ Իթալիա հիւքիւմէթի օլաճագ տըր: Պու սուրէթլէ իթթիֆագը Միւսէլլէս տահի հուսուլը մագսատա խատիմ օլամայըպ պօզուլաճագ վէ նէթիճէտէ Ավուսթրիա—Մաճարիսթան հիւքիւմէթի եալընըզ Հապսպուրկ խանէտանընըն խաթըրաթընը խաթըրլաթմագ խասսէ իտէճէք տիր: Կէօրիւնիւր քի շիմտի պիւթիւն թէշէպպիւսաթը տիւվէլիյէ Ռուսիայա գարշը պիր էնկէլ օլան Ավուսթրիա—Մաճարիսթանըն մուգավէմէթը էթրաֆընտա տէվէրան իտիյօր: Մահէզա Ավուսթրիա—Մաճարիսթան հիւքիւմէթինին թէշէպպիւսը մու-

---

— 274 — ՆԱՊՕԼԷՕՆ ԹԱՐԻԽԻ

տան, վէ կէրէք սայիր պիր գաչ պիլատը ճէսիմէտէն վաթան ուղրունտա ումումի պիր գըյամ տահի մէյտան օլունամայըրտը:

Նաբօլէօն պու եէթմիշ պին ասքէրի սէվգ էյլ պինէ վէ իքի պինէ գատար իպլաղ իթմէյէ իւմիտվար օլուր ըտը, լաքին իհթիյաճաթը գարուրիյէսինի թէտարիք իտէճէյի Լէհ միլլէթինտէն պու ասքէրին թանզիմ վէ թէրթիպի իչիւն պիր ագչէ մէմուլ իթմէք ալէ իտի: Նաբօլէօն պիր իքի միլիօն ֆրանգ սարֆընա բօզը օլա Լէհ հագգընտա մուվաֆֆագըյէթը թամամ հասըլ օլաճաղընա չիւպհէ եօգ ըտը, լաքին պու մագսատ պիր թէսէյյիւպ Նաբօլէօնըն մէմուլ օլունամազ ըտը: Իսթիգրազ ուսուլի օ թէվրատ Ֆրանսատա ճարի օլմատըղընտան, Նաբօլէօնըն թախսիլ վէ իտարէի պունճա սարֆիյաթը, տահա թամ պիր թաարէ սէմէրէսի իտի. պու սէյյաշտէն նաշը, Նաբօլէօն Սպանիա իչիւն, Ժօզէֆ գիրալարընէ տախի. պու ճէսիմէտըր կէօթէրմէյիպ, Միւրադ, Ժէրօմ, վէ Լուի իլէ տախի մալիյէ մասարիֆլէրինէ պէք ճիւզի իբրամ իչիւն պէօյլէ լագըրտըլար օլմուշ ըտը, իմտի Նաբօլէօն Սինէ Լէհլէրին միլլէթ վէ վաթան ղայրէթինին թէշվիգ վէ թահրիքինէ գարար վէրիպ, քէնտիսի Ալէքսանտրօյա ղալէպէ իթմէքտէ օլտու, արգասըն միւսթագիլ պիր էլլի պինի, Լէհլէրի թէշվիգաթը աթէշ վէ սաֆիյէ իլէ թահսիլ իպթիտալէ վէ սէրպէսթիյէթէ մէյլ իթտիրէճէք իտի:

Պէօյլէ պիր միւթէնա մէմուրիյէթէ Թալէյրանտան միւսթաթիլ պիր մէմուր պուլունամամագ պար քի, պու էմանէթ պէքլէրի պին ֆրանգ իրատ, վէ Վիլ Կրանտէ լէգքէօրլիւգ բայէսի իլէ թաթթիֆ իթտի:

ՆԱՊՕԼԷՕՆ ԹԱՐԻԽԻ — 271 —

մուվաֆֆագ օլմագ իչիւն եալընըզ Պէսարապիայը թէրք իթմէք նիյէթինտէ օլտուգլարընը ասլա քիմսէյէ աչմամըյորլար իտի: Վէ Ֆրանսըզը պիր ան էվվէլ Ռուսիա իւզէրինէ գըյամ իթտիրմէք իւզրէ Ֆրանսայա իթթիֆագ ասլա վաատ իտէրլէր իտի, զավալլըն թանա իւզէրէ օլարագ քի Ֆիլլէն պու վաատ ասլըյէտ թէճավիւզ օլունմայաճագ ըտը: Նաբօլէօն քի Բարիզտէն հարէքէթ իթմէզտէն էվվէլ, ղայէթ միւլահազալը վէ թէմքինլի պուլունան Ժէնէրալ Անտրէօսսիյի Ասթանէյէ սէֆիր էլչի կէօնտէրմիշ իտի: Պու էլչի Թալիմաթ Թալիմաթ իւզէրինէ կէօնտէրէրէք Օսմանլը իթթիֆագընըն միւսթաաճէլէն հուսուլ պէզլը օլմասընա միւսաարաաթ իթմէսինի էմր, վէ պու Թալիմաթլարըն վիւրուտունէ գատար, Ռուսիա իլէ մուսալահայը հարպ պաղլանմասընը ասլա վուգու իտէր իտի: Իշթէ պէօյլէ Նաբօլէօն, Ավուսթրիա իլէ Բրուսիայը Ռուսիա իթթիֆագընտան այըրըպ քէնտիսի իլէ պէրապէր Ռուսիա իւզէրինէ գըյամ իթտիրմիշ քէնտիլէրինի զանն իտէր, վէ Շուէտ վէ Օսմանլը պիրի պիրինի թաագիպ սիյասէթլէրինտէ վէ խօճաչըլա Ռուսիայը թաճիզ վէ թազըյիգ իտէճէքլէրի կիպի մէմուլ իտէր իտի: Պու տէօրթ մաատ հագգընտա տահի Նաբօլէօնըն նէ վահի խայալաթա ղաիպ օլտուղընը, վուգուաթը աթիյէ պէյան իտէճէք տիր:

* * *

գատաէրաթը Մաճարիսթանըն Գոնեմրանըն հիւքիւմէթը մեզքիւրէտէն այրըլմալարընա վարչեաթէ պիր քէյֆիյէթ տիր, Րուսիա հիւքիւմէթի աճապա պունա բազի օլաճա՞գ մը տըր, Րուսիա պունա մուվաֆագաթ իթմէյէճէք տիր գիրա զարպ հուտուտընտա պիր հիւքիւմէթ եէրինէ իքի իւչ հիւքիւմէթին թէշէքքիւլինի արզու իթմէզ, օնտան սօնրա Ալէմանիա հիւքիւմէթի գալըր քի, Րուսիայա գարշը էպէտի վէ գուվվէթլի պիր հէյքէլ տիր, զաթէն Րուսիա վէ Ֆըրանսա արասընտա ագտ իտիլէն իթթիֆագ Ալէմանիայը Թազիիգ մագսադընա մաաթուֆ տըր, Ալէմանիա հիւքիւմէթի պունը բէք ալէա պիլտիյի իչիւն, Ֆրանսայա գարշը չիմտիլիք խուսումէթքեարանէ պիր վազիյէթ ալմագ իսթէմէյօր։ Ինկիլթէրրա տախի Իթիլաֆը Միւսէլլէս էրքեանընտան մաատուտ օլտուղը իչիւն, Իթթիֆագը Միւսէլլէսէ գարշը պէօյլէ պիր մանի թէշքիլ իտէր. պու հալլէրէ նազարըն Իթթիֆագը Միւսէլլէս չիմտիտէն պէօյլէ պիր Թէհլիքէ ալթընտա պուլընըյօր, իմբէրաթէօր Վիլհէլմ պու հալի բէք էյի քէշֆ իտէպիլմիշ օլտուղը իչիւն, սիյասէթի հազըրէտէ պասիրէթքեարանէ պիր հարաքէթ Թագիպ իթմէք իսթէյօր։

ՄՈՒՀԱՐԷՊԷ

ԱՐՆԱՎՈՒՏԼԸՂԸՆ ԹԱՐԶԸ ԻՏԱՐԷՍԻ

Լօնտրատան պիլտիրիլտիկի իւզրէ, սէֆիրլէր՝ Արնավուտլըղըն շէքլը իտարէսինին թէեսիսինի իքմալ իթմիշլէր տիր։ Եէնի հիւքիւմէթ՝ 6 այ զարֆընտա Թային օլընաճագ օլան պիր բրէնս Թարաֆընտան իտարէ օլընաճագ տըր. պու զէման զարֆընտա Արնավուտլըղըն իտարէսի Թէշքիլ օլընաճագ տըր։ Տէվլէթլէր Արնավուտլար Թարաֆընտան Թային օլընան պիր գոմիսիօն հալը հազըրտա մէմլէքէթին մուխթէլիֆ գըսըմլարընտա մէվճուտ օլան մուխթէլիֆ շէքլը իտարէլէրինի Թէտգիգ իտէճէք տիր. մէզքիւր գոմիսիօնըն վէրէճէկի րաբօրա կէօրէ, տէվլէթլէր՝ Թաթպիգ իտիլէճէք օլան եէնի Թարզը իտարէ հագգընտա գարարլարընը վէրէճէքլէր տիր։ Ժանտարմըրի Շուէտ զապիթլէրի Թարաֆընտան իտարէ օլընաճագ տըր. Արնավուտլըղըն ճէնուպ հուտուտը կէլէճէք ճումա կիւնիւ (եարըն) Թային իտիլէճէք տիր։

Աժանս Րիւթէր տէ պու պապտա տէյօր քի, «Արնավուտլուգ պիր բրէնս Թարաֆընտան իտարէ օլընաճագ տըր։ Արնավուտլուգ իտարէսինին Թէշքիլի իչիւն տէվլէթլէր օրայա պիր գոմիսիօն կէօնտէրիյօրլար։ Ժանտարմըրի Շուէտ զապիթլէրինին իտարէսինէ վէրիլէճէք տիր։ Գօնֆէրանս՝ ճումա կիւնքի իճթիմաընտա Արնավուտլըղըն ճէնուպ հուտուտընըն Թայինիլէ մէշղուլ օլաճագ տըր։ Թիւրք ասքէրլէրինին իլէրի հարաքէթի մէսէլէսինտէն եսնայի ինթիմասըա պահս օլընմամըշ իսէ տէ, ինթիմասըն սօնրա սէֆիրլէր պու մէսէլէ հագգընտա խուսուսի օլարագ կէօրիւշմիւշլէր տիր։ Միւշթէրէք Թէշէպպիւսէ տաիր անվալոտէ հէնուզ հիչ պիր Թէպէտտիւլաթ օլմատըղը Թէէմմին օլընմագտա տըր։

Աժանս Սթէֆանի տէ շու մալիւմաթը վէրիյօր.— Սէֆէրա գօնֆէրանսը աթիտէքի մէսէլէլէրի գաթիէն Թանզիմ իթմիշ տիր. 1.— Գարատաղը մուավէնէթը մալիյէտէ պուլընըլմասը. 2.— Սըրպիանըն Ատրիաթիգտէ պիր մէնֆէզէ մալիք օլմասընըն րէտտի բրօթօգօլը. 3.— Արնավուտլըղըն Թարզը իտարէսի։ Գօնֆէրանս պու իճթիմաընտա Պալգան մէսէլէսինի միւզաքէրէ իթմէմիշ տիր։

—§o§—

ՍԷՖԻՐԼԷՐԻՄԻԶԻՆ ԻՇԱՐԱԹԸ

«Թ. Էֆքեար»ըն պէյանընա կէօրէ, «Օսմ. սէֆիրլէրինտէն տուն Պապը Ալիյէ մուհիմ իշարաթ կէլմիշ տիր։ Սէֆիրլէրին պու իշարաթընտան՝ պէօյլէ տէվլէթլէր նօգթաի նազարընտա լէհիմիզէ շայանը տիգգաթ վէ էհէմմիյէթ պիր Թէպէտտիւլ հասըլ օլտուղը անլաշըլըյօր. իլէլ վէ էսպապը շուրատա արաշտըրըլաճագ օլան շու Թէհավվիւլը էֆքեար իլէ Օսմ. հիւքիւմէթինին Էտիրնէյի մուհաֆազատաքի գաթի նիյէթ նազարը իթիպարա ալընըրսա ամալը միլլիյէնին նիհայէթ պիւթիւն մանիա վէ միւշքիւլաթա ղալէպէ չալաճաղը հագգընտաքի գանաաթը գավիյէ պիր գաթ տահա քեսպը րէսանէթ իտէր։ Պէօյլէ տէվլէթ բայիթախթլարընտաքի սէֆիրլէրիմիզտէն պիր վէ եա իքիսինտէն եա պու եօլտա հիչ պիր իշար վուգու պուլմամըշ վէ եախօտ վուգու պուլմըշ իսէ պիլէ պու Թէլէկրաֆ տիկէրլէրի միւնտէրիճաթընա Թէվաֆուգ իթմէմէքտէ պուլընմըշ տըր. մա մաֆիհ ումումիյէթ վէ էքսէրիյէթ գարշըլըղընտա ագալլիյէթին տէ նիհայէթ հագգ ու ատալէթ էօնիւնտէ պաշ էյմէկէ մէճպուր օլաճաղը մէմուլ տըր։»

* * *

ՎԷԼԻԱՀՏ՝ ԷՏԻՐՆԷՏԷ

Վէլիահտ Եուսուֆ Իզզէտտին էֆ. հազրէթլէրի տուն 40 քիշիլիք պիր էօյլէ զիյաֆէթի վէրմիշ վէ էօյլէտէն սօնրա Գըրգ Մէյտանընտա բարլագ պիր րէսմը կէչիտ եափըլմըշ տըր։ Պու կիւն Վէլիահտ Ճիսրը Մուսթաֆա բաշայա վէ եարըն տա Գըրգ Քիլիսէյէ կիտէճէք տիր. չէհրը մէզքիւրտէ պիր րէսմը կէչիտ եափըլաճագ տըր։ Սթանպօլա բէնչշէնպէ կիւնիւ ավտէթ իտէճէքլէր տիր։ «Թ. Էֆքեար» միւշարիլէյհին պու սէյահաթ Էտիրնէտէն Սթանպօլա ավտէթի միւհթէմէլ իսէ տէ, պու պապտա հէնուզ պիր գարար օլմատըղընը եազըյօր։ Էտիրնէ շէհրի շէնլիք իչինտէ տիր։ Պիւթիւն սօգագլար տօնանմըշ տըր։

Օսմ. Աժանսը մուխապիրի Վէլիահտ իլէ խուսուսի պիր միւլագաթա մազհար օլուպ, միւշարիլէյհ Էտիրնէ սէյահաթընտան ֆէվգըլատէ մէմնուն պուլընտուղընը սէօյլէմիշ վէ օրտույա գարշը հըսս իթտիկի էմնիյէթ վէ Թագտիրաթը ըզհար իլէ «Էվրօբանըն պու կիւն Էտիրնէյի էլիմիզտէն ալմագ իսթէյէճէկինէ ինանմագ իսթէմէմ. Թալիի հարպ պու շէհրի պիզտէն մուվագգաթէն ալըրմըշ իտի. Ֆագաթ գահրաման օրտումըզըն ճէսարէթի սայէսինտէ անը Թէքրար գապթա մուվաֆֆագըյէթ հասըլ օլտու. պու տա ինսանլարըն հագգըլըղընա գարշը Ճէնապը Հագգըն պիր էսէրը ատալէթի տիր։ Էտիրնէ պու կիւն պիզիմ իչիւն հէր վագթտան զիյատէ մուգատտէս տիր» տէմիշ տիր։

∴ Էտիրնէ ալընըր ալընմազ ալէլաճէլէ Թէմտիտ իտիլէն Թէլէկրաֆ խաթթը ասքէրի վէ րէսմի մուխապէրաթա պիլէ կէթմէտիկինտէն խուսուսի Թէլէկրաֆ մուխապէրաթը իչիւն իքինճի պիր խաթթ Թէմտիտինէ չալըշըլըյօր։ Իքի Թարաֆը չալըշըլտըղը իչիւն ամէլիյաթ խայլի իլէրլէմիշ վէ պիր գաչ կիւնէ գատար իքմալի միւմքին տիր։

∴ Գրուսատան «Օսմ. Լօյտ»ա եազըլըղընա կէօրէ, Էտիրնէնին ալընմասը օրատա ֆէվգըլատէ պիր մէսէրրէթի մուճիպ օլմուշ տըր. տաշրա 120 քիշիլիք պիր զիյաֆէթտէ վալի, գօնսօլօսլար, էրքեանը վիլայէթ, մէճլիսը ումումի ազալարը վէ սաիրէ հազըր պուլընմըշլար տըր. պաղչէտէ չէնլիքլէր տէվամ օլընուփ, նութգլար իրատ օլընմըշ վէ տօնանմա ճէմիյէթի աղասընտան Րէշիտ պէյ տօնանմանըն իտէճէկի խըտմէթլէրի Թաատատ էհալիյի մուավէնէթէ տավէթ իթմիշ վէ պիր իլամ գատընը իչլէմիշ պիր եաղլըգ հէտիյէ իլէ 140 լիրայա սաթըլմըշ տըր. սօնրա տա եաղլըղը տուն Էտիրնէտէ պուլընան Էնվէր պէյէ վիլայէթ նամընա հէտիյէ իթմիշ տիր։ Տօնանմա մէնֆաաթընա 1000 լիրա իանէ Թօբլանմըշ տըր։

∴ «Թանին»տա օգունմըշ տըր.— Էտիրնէ մէսէլէսի Պուքրէշ գօնֆէրանսընըն հալլ իտէճէկի մէսէլէլէրէ եէնի պիր միւշքիւլաթ իլավէ իթմէքտէ տիր։ Էկէր մուհարիպ տէվլէթլէր իթիլաֆ իտէրլէրսէ պու միւշքիւլաթըն հալլինտէ հիչ պիր զօրլուգ գալմազ։ Թիւրքիա շայանը հիւրմէթ տիր, չիւնքի քէնտիսինտէն պիր ֆէտաքեարլըգ Թալէպ իտիլիյօր։ Պու ֆէտաքեարլըղը վագթըյլա գապուլ իթմէք Թիւրքիանըն մէնաֆիի իգթիզասընտան տըր։ Եազըգլար քի Էվրօբա գապինէլէրի Թիւրքիայա մըզատը քեաֆի պիր հուտուտ Թայինի իչիւն նէ կիպի Թէքլիֆլէրտէ պուլընըլաճաղընը միւզաքէրէ իթմիյօրլար։

«Թանին»ըն Բէթէրպուրկ մուխապիրի 24 յուլիս Թարիխիյլէ պիլտիրիյօր. «Րուս մէհաֆիլի սիյասիյէսինտէ գաթիէն վէ սարահաթէն Էտիրնէնին Թիւրքիատա գալմայաճաղը վէ քէնտիսինի օրատա պրագմամագ իչիւն վէսաիթի լազըմէյէ Թէվէսսիւլ օլընաճաղը պէյան օլընմագտա տըր. մա մաֆիհ, Րուսիա՝ միւթթէֆիգլէրի, տօսթլարը վէ տիկէր տէվլէթլէր իլէ էվվէլճէ պու խուսուստա տայիր միւզաքէրէտէ պուլընաճագ տըր։ Լօնտրատաքի Րուսիա սէֆիրի, եարընքի գօնֆէրանստա սուֆէրանըն Պապը Ալինին Միտիա—Էնօզ իլէրիսինտէքի արազիյի Թախլիյէ իթմէսի իչիւն Թէտապիրի գաթիէ չէարէ իթթիխազ իթմէսինի Թալէպ խուսուսընտա հիւքիւմէթը մէթպուասընտան Թալիմաթ ալմըշ տիր.» Պու հուտուտըն իպգասը բազար էրթէսի կիւնքի Լօնտրա գօնֆէրանսընտա Թէքլիֆ իտիլմիշտի։»

∴ Սօֆիատան պիլտիրիլտիկի իւզրէ, Պուլկարիա՝ իսթիհքեամլարը եըգմագ, վէ պիթարաֆ պիր հալէ գօյմագ, արազիի վագֆիյէսինի վէ ճամիլէրին Թիւրքլէրէ Թէրքի սուրէթիյլէ Էտիրնէ մէսէլէսինի գօլայլաթմագ արզուսընտա տըր։

∴ Լօնտրատան պիլտիրիլտիկի իւզրէ սուֆէրա գօնֆէրանսընըն սօն իճթիմաընտա Էտիրնէ մէսէլէսինէ տաիր միւտավէլէյի էֆքեարտա պուլընըլմըշ իսէ տէ, սէֆիրլէր արասընտա քեաֆի տէրէճէտէ իթիլաֆ օլմատըղընտան նօթա Թանզիմ իտիլէմէմիշ տիր։

∴ Պէրլինտէ Թէէմմին օլընտըղը իւզրէ, Լօնտրա սուֆէրա գօնֆէրանսը Էտիրնէ մէսէլէսի իչիւն տէվլէթլէրին այրը այրը Պապը Ալիյէ վէրէճէքլէրի նօթանըն մէթնինի Թանզիմ իտէճէք տիր։

∴ Ինկիլթէրրա տիբլօմասի մէհաֆիլինտէ Թիւրք ասքէրլէրինին իլէրի հարաքէթինտէն սարֆը նազարլա Էտիրնէտէ գալաճաղլարընա նազարը խօշնուտի իլէ պագըլմագտա տըր։

◆

ԳԱՐԱՏԷՆԻԶ ՐՈՒՍ ՖԻԼՕՍԸ

Տուն տէվէրան իտէն շայիալարա կէօրէ, Գարատաղտա պուլընտուղը սէօյլէնէն Րուս ֆիլօսը Պօղազ Իչի մէտախիլի եագընընտա կէօրիւլմիւշ տիր։ Պու խուսուսա տայիր Պապը Ալինին ալտըղը մալիւմաթա կէօրէ, պու շայիալարա սէպէպ «Րօթիսլավ» նամընտաքի Չինճի Րուս մուհաֆըզա զըրհլըսընըն Պօղազ Իչի մէտախիլինտէ կէօրիւնմէսի օլմուշ տըր, մէզքիւր զըրհլը մանօվրա եափմագ իւզրէ Պօղազ Իչի խարիճինէ չըգմըշ իտի։

∴ Պէլկրատտան պիլտիրիլտիկի իւզրէ Կէվկէլիտէ Սըրպ վէ Եունանլըլար արասընտա պիր մուհարէպէ վուգու պուլմըշ տըր։ Պու միւսատէմէտէ 62 գատար մագթուլ վէ մէճրուհ պուլընտուղը սէօյլէնիյօր։

∴ Օսման Նիզամի բաշա Լօնտրայա կիթմէք իւզրէ պու կիւն չէհրիմիզի Թէրք իտէճէկի սէօյլէնմէքտէ իսէ տէ, պիրազ րահաթսըզ օլտուղընտան ազիմէթի կէճիքտիրէ վէ րահաթսըզլըղը Թէմամէն կէչտիկի հալտէ ճումա էրթէսի կիւնիւ կիտէճէկի տէ սէօյլէնիյօր։ Մումայիլէյհ Պուքրէշ վէ Վիեննայա տախի օղրայաճագ տըր։

∴ Պապը Ալի հուգուգ միւշավիրի Րէշիտ պէյ իլէ Աթինա Օսմ. սէֆարէթի պաշքեաթիպի Նէճիպ պէյ տուն Խտիվիւն վաբօրըյլա Աթինայա կիթմիշլէր տիր։ Հէր իքի մէմլէքէթտէ միւնասէպաթը տիբլօմաթիգիյէնին իատէսինի միւթէագըպ Ղալիպ Քէմալի պէյ Աթինա սէֆարէթինէ Թային օլընաճագ տըր. Խարիճիյէ միւսթէշարը Սաիտ պէյին մէզքիւր մէմուրիյէթէ Թային օլընաճաղընա տաիր նէշր օլունան շայիա Պապը Ալի մէհաֆիլինտէ Թէքզիպ օլընմագտա տըր։

∴ Սըրպ տէլէկէսի Մ. Պավլօվիչ տուն Եէնիքէօյէ կիտէրէք Սատրազամ բաշա իլէ կէօրիւշմիւշ տիր։

∴ Վիեննատան պիլտիրիլտիկինէ կէօրէ, ժէնէրալ Սավիչօվիչին գումանտասը ալթընտա օլան Սըրպ ասքէրլէրի Քէօսթէնտիլ-Սօֆիա տէմիր եօլը խաթթընը գաթ իթմիշլէր տիր քի, պունըն նէթիճէսի Պուլկարլարըն հուտուտլարըլա հիչ պիր ալագասը պուլընմամասը օլաճագ տըր։

Պուքրէշ գօնֆէրանսը.— «Լա Թիւրքի»նին պէյանընա կէօրէ, Թիւրքիանըն Պուքրէշ գօնֆէրանսընա իշթիրաքընտա ըսրար իթտիկինէ տաիր «Թ. Էֆքեար»ըն պէյանաթը քեամիլէն եանլըշ տըր։ Պիլաքիս, տէյօր մէզքիւր կազէթա, Պապը Ալի մէզքիւր գօնֆէրանսա իշթիրաք Թալէպինտէ պուլընմալը ֆիքրինտէն պիլէ կէչիրմէյօր։

∴ Վիեննա էֆքեարը ումումիյէսինճէ Պուքրէշ գօնֆէրանսը մուհարիպ տէվլէթլէրին իթիլաֆըյլա նէթիճէլէնէճէք տիր։ Կազէթալարըն պէյանընա կէօրէ, Րումանիա հիւքիւմէթի ճիտտի պիր միւթէվասսըթ րօլընը օյնայաճագ վէ օրտուսը պիւթիւն իշղալ Թէշէպպիւսլէրինէ գարշը Սօֆիայը միւտաֆաա իչիւն տայիմա հազըր պիր հալտէ պուլունաճագ տըր։

∴ Բարիզ մէհաֆիլինտէ Պուքրէշ գօնֆէրանսը հագգընտա պէօյլէ իւմիտլէր պէսլէնմէքտէ օլըպ, Սըրպիա վէ Եունանիսթանըն գաթի իթթիֆագլէրի արազինին մէճմուընը Թալէպտէ իսրար իթմէյէճէքլէրի զաննը օլընմագտա տըր։

∴ Րումէն աժանսընա կէօրէ, գրալ Շարլ Պուքրէշ Օսմ. սէֆիրի Սէֆա պէյի վէ Սըրպ պաշ վէքիլի Մ. Բասիչի հուզուրընա գապուլ իթմիշ տիր։ Եարըն տախի Գարատաղ պաշ վէքիլի ժէնէրալ Վուգօթիչ իլէ Եունան պաշ վէքիլի Մ. Վէնիզէլօսը գապուլ իտէճէք տիր։

∴ Հանեատան պիլտիրիլտիկի իւզրէ, Գանտիա Իսլամ էշրաֆընըն Թէշէպպիւսի իւզէրինէ 200 գատար Իսլամ կէնճլէրի Եունան օրտուսընա կէօնիւլլի գայտ օլընմըշ օլուպ, պունլարըն այիլէլէրի իչիւն իանէ տէֆթէրի աչըլմըշ տըր։

∴ Եունան հիւքիւմէթի Տրամատա էքսէրիյէթի Թէշքիլ իտէն Իսլամ էհալիսինէ պիր իշթիֆաթը մախսուսէ օլմագ իւզրէ ան տալը Կիրիտլի օլուպ, Հանիա սապըգ միւթէսարրըֆը Նաիպ զատէ Ալի պէյի Տրամա միւթէսարրըֆլըղընա Թային իթմիշ տիր։

∴ Գրալ Գօնսթանթինին էնիշտէսի Տանըմարգա բրէնսի Վալտէմար օրտուտա կէօնիւլլի օլմագ իւզրէ Գօբէնհակը Թէրք իլէ Աթինայա կէլմիշ տիր։

∴ «Զայթ» կազէթասընըն Պէլկրատ մուխապիրի եազըյօր. «Ասքէր վէ զապիթլէր Սըրպիա բրէնսի Ժօրժըն մէրատանէ վազիյէթինի մէտհ իթմէքտէ տիրլէր. մումայիլէյհ սիլահ պէտէսթ օլարագ մուհարէպէնին էն գըզգըն մահալլինէ սալտըրմըշ վէ եաղմուր կիպի եաղան շրափնէլլէրին ալթընտա աթը եարալանմըշ՝ իսէ տէ, աթէշ աթընը տէյիշտիրէրէք Թէքրար հիւճումա գօյըլմըշ տըր։»

∴ Պէլկրատտան պիլտիրիլտիկի իւզրէ, էսիրի հարպ օլան 150 գատար Թիւրք զապիթլէրի Ասքիւպէ կիթմիշ օլուպ, էրքեանը հարպ րէիսի ժէնէրալ Պութնիք պունլարը սէրպէսթ պըրագմըշ տըր։ Պիր միւսաատէմէտէ Թիւրքլէր Սըրպլարլա պէրապէր Պուլկարլարա գարշը հարպ իթմիշլէր տիր։

∴ «Սըրբէսքի [illegible]» կազէթասը հարպ մուխապիրի Տօգ. Պէթրօվիչին Ասքիւպտէ գօլէրատան վէֆաթ իթթիկի Պէլկրատտան իշար իտիլիյօր։

∴ Պուքրէշտէն պիլտիրիլտիկի իւզրէ, այանտան Լահօվարի Թարաֆընտան Րումանիա օրտուսընտա պուլընան Եահուտիլէրին հուգուգընա տաիր վուգու պուլան սուվալէ ճէվապէն՝ մալիյէ նազըրը Մ. Մարկիլօմանի հալը հազըրտա սիլահ ալթընտա պուլընան 15,000 գատար Եահուտիլէրին Րումանիալըլարլա միւսավի հուգուգա մալիք օլաճագլարընը պիլտիրմիշ տիր։

∴ Նիքրիթա, Սէրեզ վէ սաիր մահալլէրտէ եանան էվլէրին Թէքրար եափըլմասը իչիւն Եունան հիւքիւմէթինճէ եագընտա օրտուտա միւհէնտիսլէրտէն միւրէքքէպ պիր հէյէթ կէօնտէրիլէճէք տիր։

∴ Եունան հիւքիւմէթի Սէրեզ Եահուտիլէրինէ էլպիսէ վէ էրզագ Թօբլամագ իւզրէ 3 վակօն Թախսիս իթմիշ տիր։

∴ Ֆլօրինա միւթէսարրըֆը Թարաֆընտան Սէլանիկէ պիլտիրիլտիկի իւզրէ, Գասթէրա Ֆարմաքիտէ 70 քիշիլիք պիր Պուլկար չէթէսի զուհուր իթմիշ տիր։ Պուլկար զապիթի Լօվան Բօբօֆըն գումանտասը ալթընտա պուլընան մէզքիւր չէթէ իլէ մահալլի ժանտարմա վէ կէօնիւլլիւլէրի արասընտա պիր միւսատէմէ օլուպ, պունտա մէզքիւր չէթէտէն 30 գատարը Թէլէֆ իտիլտիքտէն սօնրա միւթէպագըսը տախի Թագիպ իտիլէրէք քեամիլէն մահվ իտիլմիշ տիր։

∴ Պէլկրատտան պիլտիրիլտիկինէ կէօրէ, 1500 քիշիլիք պիր Պուլկար գօմիթաճըսը Սէն-Նիգօլանըն Սըրպ մէվգըլարընա հիւճիւմ իթմիշ օլուպ, գըսա պիր միւսատէմէտէն սօնրա 1000 գատարը էսիր վէ 500ի տախի Թէլէֆ իտիլմիշ տիր։

∴ Ախիրէն վէֆաթ իտէն Տանիմարգա գրալիչասը Լուիզ՝ Էվրօբա սիյասիունը արասընտա միւհիմ պիր մէվգը իհրազ իթմիշ իտի։ Ֆիլվագը միւշարիլէյհա 1879տա բրէնս Վալտէմարըն ինթիխապընա մուխալէֆէթ իթմիշ իտի վէ տէմիշ իտի քի. «Եունանլըլար իլէ Պուլկարլար արասընտա սիւրէքլի պիր իթիլաֆ հասըլ գապիլ տէյիլ տիր։» Պունա րագմէն, բրէնս Վալտէմար 1886տա Պուլկարիա բրէնսի օլարագ ինթիխապ օլունտը իսէ տէ, 3 կիւն սօնրա նէֆի պիր ճէվապտա պուլընտը. անճագ 10 այ գատար սօնրա Սօպրանիյէ Ֆէրտինանտ տը Սագսը բրէնս ինթիխապ իթտի։» Գրալիչանըն պէյանաթընտաքի իսապէթինի սօն Պալգան հատիսէլէրի իսպաթ իթմիշլէր տիր։

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ԹԷԼԷԿՐԱՖԼԱՐ

ՏԷՎԼԷԹԼԷՐ ԻԹԻԼԱՖ ԻՏԷՄԷՅՕՐԼԱՐ

Բարիզ, 30 յուլիս.— Տէվլէթլէր պէյնինտէ պիր իթիլաֆըն հուսուլիւլա Թիւրքիայա գարշը հարաքէթլէրինտէ մուվաֆֆագ օլմալարը խուսուսընտա հէր Թարաֆտա հիւքմֆէրմա օլան մէյուսիյէթ վէ Թէրէտտիւտ կիթտիքճէ զիյատէ իթմէքտէ, մաթպուաթ տա պու հըսսիյաթա Թէրճէման օլմագտա տըր։ «Լիպէրթէ», «Էգլէր», «Րէբիւպլիգ Ֆրանսէզ», «Բըթի Րէբիւպլիգ» վէ «Ժիլ Պլաս» կազէթալարը Թիւրքիայա մուգավէմէթի շիտտէթլէ Թավսիյէ իտիյօրլար։

Լօնտրա, 30.— Մ. Տիլօն «Տէյլի Թէլէկրաֆ»ա պիր Թէլէկրաֆ չէքէրէք, Ավսթրիանըն Գավալա վէ Տրամա մէսէլէլէրինտէ Պուլկարիսթանա զահիր օլաճաղընը պէյան էյլէմիշ տիր։

ՊՈՒՔՐԷՇ ԳՕՆՖԷՐԱՆՍԸ

Պուքրէշ, 30.— Սուլհ գօնֆէրանսը պու կիւն սաաթ 4տէ քիւշատ իտիլմիշ տիր. մէհաֆիլը սիյասիյէ նիքպին տիր. Եունանիսթան իլէ Սըրպիսթան տահա իթիլաֆքեարանէ հարաքէթ իտիյօրլար. հիւքիւմէթլէրը մումայիլէյհիմա գըսա պիր միւտտէթ իչիւն մուխասէմաթըն Թաթիլի խուսուսընտա Պուլկարիսթանա գարշը մուվաֆագաթ իթմիշլէր տիր։ Տուն սուլհ մուրախխասլարը արասընտա միւքեալէմէլէր վուգու պուլտուղը կիպի Րումանիա պաշ վէքիլի Մ. Մայօրէսգու իլէ Պուլկարիսթան պաշ մուրախխասը ժէնէրալ Թօնչէֆ վէ Եունան պաշ վէքիլի Մ. Վէնիզէլօս այրը այրը միւլագաթ իթմիշլէր տիր։ Պու միւլագաթլարտա գօնֆէրանստա միւզաքէրաթա իպթիտար իտիլմէզտէն էվվէլ մուխասէմաթըն Թաթիլի մատտէսի մէվզուը պահս իտիլտիյի մէրվի տիր։ Մ. Վէնիզէլօսըն Պուքրէշէ միւվասալէթի Սըրպիսթանըն իհթիրասաթընը Թաատիլ էյլէտիկի, պինաէն ալէյհ գօնֆէրանստա միւզաքէրաթա պաշլանաճաղը սըրատա Թօբլարըն սուսմասը մէմուլ պուլընտուղը սէօյլէնմէքտէ տիր։ Գօնֆէրանսըն 10-15 կիւնլիք գատար միւզաքէրաթընը իքմալա մուվաֆֆագ օլաճաղը իւմիտ օլընըյօր։ Պուլկարիսթան հէյէթը մուրախխասէսի րէիսի Մ. Թօնչէֆ տուն գրալ Գարօլըն հուզուրընա գապուլ օլընմըշ տըր։

ՃՈՒՄԱԱԻ ԲԱԼԱ ՄՈՒՀԱՐԷՊԷՍԻ

Սէլանիկ 30.— Հէր Թարաֆտան վէրիլէն մալիւմաթ Ճումաի Բալա մուհարէպէսինին սօն տէրէճէ գանլը պիր սուրէթտէ ճէրէյան իթտիկինի մուլին տիր. մէվգըլարընը հիւսնի ինթիխապ իթմիշ օլան Պուլկարլար Եունան ասքէրինէ շիտտէթլէ իպրազը մուգավէմէթ էյլէմիշլէր տիր. Թէլէֆաթըն մըգտարը հէնուզ մալիւմ տէյիլ իսէ տէ պուրայա քիւլլիյէթլի մէճրուհ կէթիրիլմէքտէ օլտուղը խապէր ալընմըշ տըր. Պուլկարլար Տուպնիչէ իսթիգամէթինէ րիճաթ էյլէմիշլէր տիր։

ՎԻՏԻՆ ՊՕՄՊԱՐՏԸՄԱՆԸ

Պէլկրատ 30.— Սըրպիսթան մաթպուաթ պիւրօսունտան. «Սըրպ ասքէրի Վիտին էթրաֆընտաքի խաթթը մուհասէրէյի միւմքին օլտուղը գատար չէվիրմիշլէր վէ 3 քիլօմէթրօ ուզագտա Թաթարճըգ քէօյիւնի զապթ իթմիշլէր տիր. Վիտին իւզէրինէ չէքիլմիշ օլան պէյազ պայրագ պուլընտուղը մէվագըտա կէօրիւլմէքտէ տիր. մա հէզա տուշման Վիտինի սօն տագիգայա գատար միւտաֆաայա գարար վէրմիշ տիր. էսկի հուտուտ իւզէրինտէ Պուլկարլար իւչ կիւն էվվէլ եաբտըգլարը կիպի պու կիւն Թէքրար Տէլաշնա վէ Իսթրէլար մէվգըլարը իւզէրինէ հիւճիւմ իթմիշլէր իսէ տէ ասքէրիմիզ Թարաֆընտան րիճաթա մէճպուր գըլընմըշլար տըր։»

Պուքրէշ 30.— Սըրպլար Վիտին էթրաֆընտա մուհասէրէ խաթթընը Թէշքիլ իտէն ասքէրլէրինի միւմքին օլտուղը գատար գալէյա եագլաշտըրտըգտան սօնրա չէհր իւզէրինէ շիտտէթլի պիր Թօբ աթէշի աչըլմըշլար. Րումանիանըն մուտախալէյի շէտիտէսի իւզէրինէ Միւսիւ Թօնչէֆ պօմպարտըմանը հէմէն տուրտուրաճաղընը վաատ էյլէտիկի մէրվի տիր։

— Մ. Վէնիզէլօս Եունանիսթանըն չիմտի Գավալատան վազ կէչէմէյէճէկինի չիմտիտէն պէյանա լիւզում կէօրտիւկինի վէ պիւթիւն պու մէսէլէ հագգընտա Եունանիսթանըլա Սըրպիսթան արասընտա տամ իթիլաֆ ճարի օլտուղընը պիր միւլագաթ էսնասընտա սէօյլէմիշ տիր։

ՏՕԳՈՒԶԸՆՃԸ ՖԱՍԼ

1811—1812

ՆԱԲՕԼԷՕՆ տէհշէթլի պիր հարպ Թէտարիքիյլէ, Րուսիա տախիլինտէ Շըմալա տօղրու մէյլ իթտիյի հալտէ արգասընտա Լէհիսթան նամըլը պիր հէյէթտէ գալաճագ ըտը։ 1772տէ, Բրուսիա գրալը պէօյիւք Ֆրէտէրիք, վէ Ավսթրիա իմբէրաթօրիչասը Մարիա Թէրէզիա վէ Րուսիա իմբէրաթօրիչասը Գաթարինա, պու պէտպախթ մէմլէքէթի մուգասէմէ իտիլտէն պէրու, Լէհէ տահիլէն պիր հայաթը ճէտիտէ վէրմէք վագթը կէլմիշ իսէ, շիւպհէսիզ պու վագըթ ըտը։

Օ վագըթ եանի 1772տէ Օսմանըլը վէ Ֆրանսըզ Լէհի կէրէյի կիպի իսթիհսալ իտուպ, հարպէն տախի մուավէնէթ իթմիշլէր իսէ տէ, ղալէպէ Բրուսիա, Ավսթրիա, վէ Րուսիատա գալտըղընտան պիր չարէ օլամամըշ տըր։

Րուսիատա Ավսթրիա կիպի պիր ֆիւթուհաթ Լէհին իչինի պիթիրէպիլիր իտի, վէ Րուսիանըն պիր տահա մուէպպէտէն Լէհ եուրտու կէօրէմէյիփ, Լէհ բաատիշահըղը իհտաս գըլընապիլիր իտի։

Լէհին Ավսթրիատա կալըճի Կալիչիա էյալէթի օլտուղընտան, պունը էլինտէն ալըպ, Ավսթրիայա պաշգա պիր միւքեաֆաթ կէօսթէրմէք գայէթ գօլայ իտի։ Բրուսիատա օլան գըթասը, զաթէն ալընըփ վէ Վարշավիա Կրանտուգալըղընա տախիլ օլունմըշ ըտը։

Հաքըն Լէհ միլլէթի տախի, հէր միլլէթ Թէճա-

վիւզէ պիր էլզէմ օլան ումումի վէ տաիմի պիր գըյամ վէ վաթան ղայրէթի իլէ, Նաբօլէօնա մուավէնէթ իթմիլի իտիլէր, պունը քի Նաբօլէօն օլ էմնաթէ Լէհլիլէրտէն մէմուլ իտէմէզ իտի։ Նաբօլէօն 1807տէ տախի Լէհտէ օլուպ, պու հալի Թամաշա իթմիշ օլուպ, անի սէքիզ եիւզ օն իքիտէ տախի պունտան տայիր պիր Թէպէտտիւլաթ վագի օլմամըշ ըտը, եանի էն պէօյիւք քիպարզատէլէր պիրիպիրինէ մուխալիֆ պիր չօգ վէ միւնագաշա իչինտէ իտիլէր. օրթա քիշիզատէլէր ֆուգարա օլմըշ վէ ֆուգարա տախի սէֆալէթին սօն տէրէճէսինէ վարմըշ օլմուշ իտի, վէ պու հալտէ Թէճարէթ հայաթ վէ Թախսիլ սէրվէթիյէթը վաթան ուղրընա մալէն, ճանէն, վէ պէտէնէն չալըշմագ, քիմսէնին գայտ ու հաճէթի տէյիլ իտի։ Հաթթա մուհասէրէյի պէրրիյէնին աֆէթի, պուրալարը տախի քիւլ իտուպ, Ֆրանսա քէնտիլէրինէ զիյատէ գօլումքեար կէօրիւնիր իտի նիչէ քիմ նաճի։ Լաքին Լէհին բուհը, ճանը վէ վաթանը ճիւմլէթէն Լէհ ասքէրինտէ իտի, օ ասքէրտէ քի, Իթալիատա վէ Սպանիատա տայիմա Ֆրանսըզլար իլէ պէրապէր, ճէնկ չէրէֆի վէ մինէթինէ հիսսէտար, վէ ճէնկ գազընտըլարը իլէ հէմէֆքեար օլմուշլար իտի։ Բրէնս Բօնիաթօվսքի պու ասքէրին պաշընտա իտի, քի Թէրպիյէ, մէանէ, վէ սէրվէթ հէր չէյի Ֆրանսըզտան էտինմիշ օլտուղընտան զիյատէ Ֆրանսըզ օլմըշլարտը, նիչէ քի Լէհ։ Կէրէք պու բրէնսին գումանտասընտա վէ կէրէք սաիր օրտուլար տախիլինտէ պու տէֆա Լէհին Ֆրանսայա վէրտիյի ասքէր էլլի պինի Թէճավիւզ իտէրտի, քի Նասըլ քի տէ Նաբօլէօնըն գավլինճէ Լէհին ճանը պունտա իտի։ Պունտան մաատա կէրէք Լէհ բայթախթը օլան Վարշավիա-

Ռոմա, 30 յուլիս.— Գազէթէլէրտէ մուհիմ իւիմիշալ օլան մէսայիլի սիյասիյէտէ Իթալիանըն խաթթը հարէքէթինի թավզիհէն նէշր օլունան նոթ րէսմի պիր պէյաննամէտէ Ռոմա, հուքիւմէթինին հիչ պիր սուրէթլէ Թուրքիյէ իհրաթըմէլէ վէ մուէթթէֆիգլէրիյլէ մուխասըմանէ վէ թաառուզքէրանէնի խատմէ էյլէմէք չարէսիլա, միւշքիլաթը հազըրէնին թէսվիյէի իթթիֆաքէրվէրանէսի էմէլինտէ պուլունան թիւվէլի մուսալլամա իլէ Թէրքիէի ֆաալիյէթ էյլէյէճէկի պէյան օլունմըշ տըր. Պոլղան միւվազէնէթինտէ վէ Ասիայի Օսմանիյէնին մուհաֆազայի թէմամիյէթինտէ վէ Պահրը Սէֆիտ, Ատրիաթիգ միւվազէնէթլէրինտէ մէնֆաաթտար օլան Իթալիա տէվլէթի հառպէտէ մինֆէրիտ վուգուու թաղմիրինտէ տիւշմէ թէհլիքէ օլաճաղը մուհագգագ պուլունան Էվրոպա սուլհունտա տա մէնֆաաթտար տըր. Նոթ րէսմի պէյաննամէտէ խավէթէն տէնիլիյոր քի, «Շիմտիյէ գատար պուհրանը հազըր հագգընտա իթթիֆագ օլունան մուզաքէրէտթա թիւվէլը մուսալլամա իւչլերինտէն հիչ պիրինին մէնաֆիի խուսուսիյէ թէէմին իթմէյէսի բրէնսիփինի գապուլ իթմիշ օլտուղլարընտա վէ ճիւմլէսի հէր զէմանտան զիյատէ տէվամը միւսալէմէթ արզուսունտա պուլունտուգլարընտա նազարըն միւրազ էյլէյէճէքլէրի իթթիֆագը թէմ, ատաշ վէ Թէէնի վէ ջիհանէթը սիյասիյէ սայէսինտէ միւշքիլաթը հազըրէյի թէսվիյէ իտէրէք Էվրոպայը ուզուն պիր սուքիւն տէվրինէ նայիլ էյլէյէճէքլէրի մէմուլ տըր.»

ՊՈՒԼԿԱՐ ՄԷԶԱԼԻՄԻ

Պաշ գումանտանլըղ վէքալէթինին յուլիս 16 թարիխլի թէլէկրաֆընտա կէօրէ, Մարաշ քէօյիւնէ էազըն չըլմընաքֆէր կիւզէրկահընտա վիւճուտլարընտա մուխթէլիֆ մահալլէլէրինտէն 10 գատար գաջաթուրը վէ իքի ատէտ ալիյավ կէչմի գուրլուան էսիրլէրի վէ խինէ օրատարտա գաֆասը քարչը քարչը օլմուշ 5 Օսմ. էսիրի նաշլարը պուլունմուշ վէ Մէրինճ տէրէսինինտէ Ճիրրը Մուսթաֆա քաչատտա պուլունան 3 բոսթատտ 80 գատար նաշ պէլէտիյէճէ թօփլաթտըրըլըղ տէֆն իտիլմիշ տիր. Ճէպիհճէ էհալիսինտէն իտիլէն թահգիգաթտա Օսմ. էսիրլէրինին գօյուն պօղաղլար կիպի գաթլ իտիլմէլէրի իչիւն Ճէպիհճէյէ գատար Միխալըն Պուլկարլար թարաֆընտան ճէլպ իտիլէրէք ֆիւլլէ գաթլ էտտիրիլտիքը սըրատա Ճէպիհճէ էհալիսինտէն պէգզազ Եօրկինին միւտախէլէլէ ինսանիյէթքէարանէսի իւզէրինէ ֆիիլը գաթլ թէէխիրէ օղրամըշ վէ պու սըրատա Օսմ. ասքէրի խէթթիմէսի իւզէրինէ իլզաը ճինայէթ իտիլմէտէն Օսմ. էսիրլէրի խինէ Պուլկարլարըն նէզարէթի ալթընտա իւէրիյէ սիւրիւլմիշ տիր. Էտիրնէտէ Գարազաճտա Արտա նէհրի սահիլինտէ Իթալիալը պիրինին տէլալէթի իլէ գաթլ էտիլաճաղ պիր մահալ մէյտանը չըգարըլըղ պուլուտտա պուլունան պիր տիրէքին գանըլը միւլէմմա օլտուղը վէ իւզէրինտէ պիր չօգ ինսան սաչլարը պուլունտուղը վէ պու գատար խաղմաւ խաղմաւնտա քոզմէն էլան գան բըբըթիլէրի կէօրիւլմէսինտէն օրատա պիր չօգ ինսանլարըն գօյուն կիպի պօղազլանտըգլարը անլաշըլմըշ տըր. Մարաշ քէօյիւ ճիվարընտա Պուլկարլար Էտիրնէտէն չըգարդըգըն պէրապէրլէրինտէ կէօթիւրտիւքլէրի էսիրլէրտէն պիր չօգլարընը մուխթէլիֆ մահալլէրտէ գաջաթուրը վէ գուրշունլա գաթլ, հաթթա պազըլարընը կէօզլէրինի օյմագ վէ խուզլէրինին տէրիսինի խուզմէք կիպի վահշէթլէրլէ էօլտիւրտիւքլէրի իտիլէն թահգիգաթտան անլաշըլմըշ տըր.

Կէլիպօլու գօլ օրտուսու գումանտանը Մէհմէտ Ալի բաշանըն Հարպիյէ նէզարէթինէ չէքտիկի թէլէկրաֆտա կէօրէ, Պուլկարլարըն էնմար բիւճամթլարընտա Ռում էհալիսինտէն խուլթաղլարը 45 քիշիյի գոլլարընը պաղլայաղ թունճայա աթմըշլար տըր. Գոնլարըն ճէսէտլէրի բէլլիբէլլի նէհրտէն չըգարըլըրօ. պուրատա պուլունան «Ժուրնալ» կազէթասը մուխապիրի պունլարըն ֆօթօկրաֆլարընը ալմըշ տըր. Սանճագը հրհէթլէրինտէն բիւճամթ իթմէքտէ պուլունան Օսմ. էսիրլէրինտէն թագրիպէն 300 նէֆէրի տախի Մարաշ քէօյիւ ճիվարընտա Պուլկարլար թարաֆընտան գաթլ վէ պունլարըն ճէսէտլէրինէ տէ թէսատիւֆ իտիլմիշ տիր.

∴ Սէրէզ մէզալիմինէ տաիր Ավսթրիանըն Սէլանիկ գոնսօլօսունըն Թահգիգաթ րաբօրթըսը «Պէրլինէր» Թակէպլաթթ»ա նէշր օլունմուշ տըր. Պու րաբօրթօյա կէօրէ, էվվէլէ զէնկին վէ բէգ տիւրլիւն օլան Սէրէզ էյլէտմ հաէ 3ի ճազըլմըշ եազըլմըշ պիր խարապէ տըր. Պուլկարլար յուլիս 11ռէ չէհրի թօբա թութմուշ հէր պուլունտուղը չէյի եազմա իթմիշլէր վէ պիր չօգ պինալարը Ավստրիա գոնսօլօսխանէսինի տէ եազմըշլար տըր. Վէրտիգլէրի մատտի զարարլար 45 միլիոն ֆր. գատար տըր. Պուլկարլար չէհրի միւթէպէռանընտան 50 գատարընը ճանավարճասընա գաթլ վէ պիր չօղը տէ թէչէր իչինտէ եագմըշլար տըր.»

∴ Ռում Բաթրիգխանէսի Ռուսիա Զօրընա պիր թէլէկրաֆ չէքէրէք Պուլկար մէզալիմինէ նիհայէթ վէրիլմէսի իչիւն միւտախէլէ Զօրըն միւտախէլէսինի խաթիրհամ իթմիշլէրի «Մօնիթէօր» եազըյօր.

ՊՈՒԼԱՅԻՐ ՆԷ՛ ՀԱԼՏԷ ՏԻՐ

«Թանին»ին կէօնտէրտիկի մուխապիր Պուլայիր վէ ճիվարը հագգընտա չու մալիւմաթը վէրիյոր. «Պուլկարլար Սիվրի Թէբէյի զայը զապթը պիր հալէ գօյտուգլատ սօնրա էնիւնտէքի օվայա հաքիմ օլմուշլար իտի. Պիր տէ 6 այլըգ իղամէթլէրինին խաթըրէսի օլմագ իւզրէ Թարիխը զարթը վէ գումանտանլարընըն իսմլէրինի պիր թաշ իւզէրինէ հէքք իթտիրէրէք թօփրագ ալթընա կէօմմիւշլէր տիր. Պուլկարլարըն պու սուրէթլէ հաֆրիյաթ էսէրէրլարը էնմատէ Քաամիլ Ռում քէօյինին պանիսի օլան բահրիյէլիւ պաշը գիթապէլէր (արձանագրութիւն) պուլունարագ Սօֆիայա նազլ իտիլմիշ տիր. Սօնրա Կէլիպօլուտան այրըլըղ Պուլայիր մէնզիլ մէվգըընա կիթտիմ. Սահիլ պօյտան պօյա պինըլերէ մէթրուք էսկի կիւլլէլէրլէ աղզընըն գուպրը էսըլմ մէթրոլըղ տէօզմէ թօբլար իլէ տօլու իտի. Պուլայիրէ կիթմէք իւզրէ եամաճա տօղրու Թըրմաննտողա պաշլատըմ. 3½ սաաթ սօնրա գարարկեահը ասքէրիյէ իտիմ. Պուլայիր չէհրինէ եէթիշտիկիմ զէման զասապա տըթըգ պայէթ խարապ պիր հալ արզ իտիյօր իտի. Կէչէն սէնէնին պէլէրէսինէ պիր տէ սոն վագալար ինզըմամ իտէրէք Պուլայիրին սիլսիլէի թախրիպաթընա պէօյլէճէ պիր տաղպէ վուրմըշ տըր. Ռումէլի ֆաթիհի ղազի Սիւլէյման բաշանըն թիւրպէսի եըզըլանճագ պիր հալտէ պուլունուիօր. Չարշը Նամըգ Քէմալըն գապրը իսէ պիւսպիւթիւն տըզըլը պիր մէնզարէ արզ իտիյօր. Պիր եըղըն խարապէ հալինէ օլան գասապատան չըգըլըղ իքի քիլօմէթրօ գատար այըրըլընճա կէչէնլէրտէ Պուլայիրտէ ճէրէյան իտէն գանլը մուհարէպէլէրէ սահնէ օլան Մյառնա խէթիչիլէր. Պուրատա Պուլկարլարըն միւթէհատտիտ հիւճումլարընա ասքէրիմիզ բէգ մէթին վէ չանլը պիր մուգավէմէթ պուլունմըշլար վէ տէւէմանը պիր աշըմ պիլէ իլէրիլէթմէմիշլէր տիր.

«Պուրալարը զիյարէթտէն սօնրա Սիվրի Թէբէյի տէ կէօրէպիլմէք իւզրէ չօսէյի պըրագըգ պիր տուրլիւ մանիալարլա տօլու օլան քէչի եօլլարընտան կէչիփ բէնտարլարըն գըլաթարըլարը Իպրաիմ պէյ չիֆթլիկինէ էրիշտիք. Պուրասը հէր թարաֆտան կէօրիւնէմ մէնզարէի սէֆալէթ վէ պէրապաթլըղը պիր լահզա թէնզիլ իտէճէք մահիյէթտէ իտի. Պինատա սաղլամ հիչ պիր չէյ գալմամըշ իտի. հէր չէյ գըրըգ, չէրչիվէլէր, գափուլար, բէնճէրէլէր... Պուլկարլար իչլալարը սըրասընտա հէր էսէրէ թասարըֆ իթմիշլէր մէնֆուր մէսլէքը խըլմէթ վէ ճինայէթլէրինէ պուրատա տա տէվամ իթմիշլէր տիր. Իւթիհքամլար հաֆրիյաթընտա ճէպրէն գուլլանտըգլարը միւսլիմանլարը խիթթամը ամէլէյաթտա բուրշլամըշլար տըր. Թէմիզլէրի հալէ կէօրիւլիյօր.»

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԹԷՔԻՐՏԱՂ ՎԷ ՄԱԼԿԱՐԱ ԱՀՎԱԼԻ

Տիւնքի Խառն Ժողովտա, Թէքիրտաղընտան ավտէթ իտէն Բաթրիգ վէքիլինին, օրա վէ Մալկարա ահվալի հագգընտա րաբօրթօսը թէտգիգ օլունմուշ վէ մումայիլէյհ Տ. Երուանդ Ծ. Վ.ին իյգանըսը թալինմիշ տիր. Մէճլիս չիմտիլիք Թէքիրտաղ առաջնորդընըն մահալլը մէմուրիյէթինէ իւճքան կէօրէմէսինտէն, էսէվվէլ Թէքիրտաղընտա պուլունան Տ. Խորէն քհնյ.ընըն մէճլիսլէրէ իւֆար վազիֆէյի տէվամընա գարար վէրմիշ տիր.

Մէճլիս՝ Թէքիրտաղ ահվալի հագգընտա Պապը Ալիտէն կէլէն թէզքէրէլէրի տէ նազարը տիգգաթա ալմըշ վէ սոն տէֆա վուգուու պուլան եաղմա, մահալը մէզգիւրէ կիտէն գոմիսիօն նէզտինէ իյղահաթը լազըմէյի վէրմէք իչիւն Բաթրիգխանէտէն մէմուր թայինի խուսուսի Թէքլիֆ իտիլմիշ օլմաղլա, մէճլիս՝ Բաթրիգխանէյէ թային օլունաճագ մէմուրլարըն էհէր պէյլիկը բէյէ սէլահիյէթլէրի օլմայաճաղընտա մալիւմաթ վէրմէք իչիւն վազիֆէլէրինին հիչ պիր էհէմմիյէթի օլամայաճաղընտան վէ պու սէպէպլէ Ռում Բաթրիգխանէսի պու վազիֆէ իլէ քիմսէ թային իթմէտիկինտէն, հէնիւզտէն հուքիւմէթէ պիր թագրիր եազըլմագա գարար վէրմիշ տիր. Տ. Վահան Վ. Ցակօբեան իլէ Գէորգ էֆ. Մեծատուրեանը կիտէն հէյէթ նէզտինէ մէմուր թային իտէրէք տէրհալ եօլա չըգմալարը գարարկիր օլմուշ վէ տէւին ագչամ քէնտիլէրինէ թէպլիղ տիր.

Մըսըր Ճէմիյէթը Խայրիյէսի, Մալկարա միւհաճիրինի իչիւն 200 լիրա կէօնտէրմիշ օլմաղլա, տէւին Տէրսաատէթ Ճիւպէսի սանտըգէմարը Ա. Հիւրմիւզ էֆ. մարիֆէթիյլէ Բաթրիգխանէյէ թէսլիմ օլունմուշ տըր.

* * *

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄ թառլխանէսի գոնթրօլլիւթըրնա ալմագ իչիւն Թէշքիլի իղթիզա իտէն գոմիսիօնըն վազիֆէսի հագգընտա պիր գարար վէրիլմիշ օլմատըղընտան, տէւին պու խուսուստա իճրա իտիլէն միւզաքէրէ նէթիճէսինտէ, մէզքիւր գոմիսիօնըն վազիֆէսինէ տաիր օլան պիր իքի մատտէլէրին Ազգ. Ժողովտան տէրհալ թասդիգինտէն սօնրա իյֆայի վազիֆէ իթմէսինէ գարար վէրիլմիշ տիր.

ՊԱՆՏԸՐՄԱ Էրմէնի քէօյ Թաշ օճագլարը հիմայէ գատար առաջնորդ նամընա գայտ օլունմըշ օլտուղը հալտէ, պու քէրրէ էհէնի գանուն մուճիպինճէ գիլիսէ նամընա Թասիհը գայտը մուամէլէսինին իճրասը իչիւն իյճապը Տ. Կարապետ եպսկ.ա եազըլմըշ տըր. Հալպուքի պու Թաշ օճագլարը միւլքէթին մալ օլտուղընտան, թառըէսի Պանտըրմա մէրխասախանէսինին թահթը նէզարէթինտէ տիր. Եկէր Էրմէնի քէօյ էհալիսի Թաշ օճագլարը գիլիսէ նամընա գայտ օլունըրսա իւթէտարքէրի կիպի ալմագա սաթմագա մէէզուն օլըգլարընը զանն իտիյօրլարսա եանըլըյօրլար.

ԱՆԱՏՕԼՈՒՏԱՆ ՀԻՃՐԷԹ.— Քէմախտան իչար օլունաղընտա կէօրէ, 3 այ զարֆընտա 2000 քիշի օրատան հիճրէթ իթմիշ տիր. Էհալի գօրգու իչինտէ օլուպ, չէհիրտէ իչէրիլէք հիւքմ սիւրիյօր վէ Թէճար, էսնաֆ, ամէլէ հէմ տարըլգան հէմ գօրգու իչինտէ տիրլէր. Պու հալլէր զէթիլըզ տա տէլալէթ իթտիկլէրինտէն հէր քէս հիճրէթ իտիյօր.

ԳԱՎԳԱՍԻԱ վալիսի Գօնթ Վօրօնցօվ Տաշքօվըն մուավինի Մ. Վարացին Անիյէ կիթմիշ վէ 2 կիւն օրատա գալարգատան սօնրա Անի խարապէլէրինի կէօրմիւշ վէ բրօֆ. Մառըն հաֆրիյաթը հագգընտա մալիւմաթ ալմըշ տըր. Վարացին Անիտէն Երեւանա կիթմիշ տիր.

ԱՆԱՏՕԼՈՒՏԱ իւլահաթ իճրասը Թալէպինէ տաիր Էվրոպանըն էն մէչհուր վէ մաարուֆ չէհիրլէրինտէ գոմիսիօնլար Թէշքիլ օլունմուշ վէ պունլարըն էն պէօյիւք վազիֆէսի, Էրմէնիլէրին ֆիքրը իւմիգալը Թօպլամաղլարընը իւպաթ իթմէքտէն իպարէթ օլտուղը եազըլմըշ տըր. Պունըն իչիւն Էրմէնիլէրին միւթալէպաթը նէտէն իպարէթ օլտուղընը անլաթմագ իչիւն «Արարատ» իսմինտէ այլըգ պիր կազէթա նէշր օլունմուշ տիր. Լօնտրատա նէշր օլունան մէզքիւր կազէթանըն մուհարրիրլէրի Մր. Կաւչ, Տօքթ. Մէկայր, Մր. Արթըր Սայմընտա վէ սաիրէ տիր. Իլք նիւսխասընտէ յուլիս 8ռէ վուգու պուլան Լօնտրա էրմէնի գոմիթէսինին պիր սուարէսինտէն պահս իտիլմիշ տիր. Օրատա Ինկիլիզլէր վէ Էրմէնիլէր էզճիւմլէ բրօֆ. Ցակօբեան նութգլար իյրատ իթմիշ վէ էրմէնիճէ էրգէլէր թէրէննիւմ օլունմուշ տըր.

Տէրսաատէթտէ պուլունան սէֆիրլէր, քէնտիլէրինէ թագտիմ օլունան Անատօլու իւլահաթը լայիհասընը Թէտգիգ իտէրէք, նէթիճէյի իւլէրուտէ Լօնտրա գոնֆէրանսընա թագտիմ իտէճէքլէր տիր.

ՔԻՐՄԱՍԹԻՏԷ պիր վազըֆէտան պէրու իւթթիլօֆ օլտուղընտան, աւիրէն Պանտըրմատա բաշազ թագտիս օլունան Տ. Աշոտ քհնյ. չէհրը մէզքիւրէ կէօնտէրիլէճէք իմիշ.

Պանտըրմա առաջնորդը Տ. Կարապետ եպսկ. Միխալըճա կիթմիշ օլուպ, օրատան Քիրմասթիյէ կէչէճէք տիր.

ՌՈՒՄԱՆԻԱ բուհանը մէմուրը Տ. Գնէլ Վ. Էսիրինէ առաջնորդը Տ. Ղեւոնդ Վ. վէ Դպրեվանք վանահայրը Տ. Մեսրոպ Վ. եպիսկոպոս թագտիս օլունմագ իչիւն Ռուսիայա կէտէճէքլէրինտէն, պունլարըն բասաբօրթը ալըյուսալ վիզէ իտիլմէք իչիւն սէֆարէթխանէյէ մէզգունիյէթ վէրիլմիշ տիր.

ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Հոգաբարձութիւնս շնորհակալութեամբ կը ծանուցանէ թէ Գաբրիէլ էֆ. Նորատունկեան իր որդւոյն Տիրան պէյի ընդ Օր. Աննա Թահթապրունեանի ամուսնութեան առթիւ 20 Օսմ. ոսկի նուիրած է հաստատութեանս։

Ինչպէս նաև Կարապետ էֆէնտի Թահթապրունեան իր աղջկան Օր. Աննայի ընդ Տիրան պէյ Գ. Նորատունկեանի ամուսնութեան առթիւ նուիրած է 20 Օսմ. ոսկի։

Նոյնպէս Գրիգոր էֆէնտի Եվրենեան Տիրան պէյ Գ. Նորատունկեանի ընդ Օր. Աննա Կ. Թահթապրունեանի ամուսնութեան առթիւ 540 ղրշ. նուիրած է հաստատութեանս։ (Կեքֆ)

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

ՐԷԺԻՆԻՆ Թէմառիւ գարարկիր օլալըտան պէրու չիրքէթ հիւքիւմէթէ 300,000 լիրա վէրմիշ իտի. Պու քէրրէ պունա միւթէֆերրի մուամէլաթ պիթմիշ օլմաղլա Իրատէի Սէնիյէսի պու կիւն նէշր օլունաճաղը մէմուլ տըր. Րէժի 700,000 լիրա տախա վէրէճէկինտէն հիւքիւմէթ պու սուրէթլէ պէհէմէհալ մէմուրլարըն Ռամազան այլըգլարընըն խարըճընը վէրէպիլէճէք տիր.

ՊՕԼԻՍ միւտիրը ումումիսի Ազմի պէյին Ատանա վալիլիկինէ թայինի խապէրի րէսմէն թէքզիպ օլունըյօր.

ԷՏԻՐՆԷ վէ միւլհագաթը իչիւն սուլհ մահքէմէլէրի Թէշքիլ վէ ազալար տա թային օլունմըշլար տըր.

ՏԻՎԱՆԸ Հարպը Էօրֆի րէիսի Րէմզի պէյ ալթընճը գօլ օրտուս էրքեանը հարպ րիյասէթինէ թային օլունմաղլա, եէրինէ Տիվանը Հարպ հէյէթը Թահգիգիյէ րէիսի պինպաշը Նաֆիզ պէյ վէ անըն եէրինէ տէ ազատան միւմթազ խիւզպաշը Քէմալ պէյ թային օլունմըշլար տըր.

ԹԷՔԻՐՏԱՂԸ սանճագ էմինի Խալիլ էֆ. հիւքիւմէթը հազըրէ ալէյհինէ սէօզ սէօյլէտիկինտէն, Տիվանը Հարպճա 20 կիւն հապսա մահքիւմ օլմուշ տըր.

ՄԻՏԻԱ-ԷՆՕԶ խաթթընըն թայինի իչիւն Ավրուպա նամընա չէհրիմիզէ մուրախխաս կէլէն Մ. Ֆիշէր հագգընտա «Թ. Էֆքեար» տէյոր քի. «Քէնտիսի հիչ պիր վազիֆէսի օլմամաղլա պէրապէր, միսաֆիրէթէն պիր գաչ կիւն չէհրիմիզտէ գալաճագ վէ Սթանպօլըմըզըն կիւզէլ հավա վէ սուլընտան իսթիֆատէ իտէճէք տիր. Արզու իտէրսէ Միտիա-էնօզ գասապալարընտա գատար պիր սէյահաթ իտէպիլիր. Ֆագաթ պիզ Ժէնէրալըն պու զահմէթի իւիթիյար իթմէյէճէկինի զանն իտիյօրըզ.»

ՄԱԼԻՅԷ նէզարէթի իլէ Տույունը Ումումիյէ արասընտա 500,000 լիրալըգ պիր ավանս իչիւն միւզաքէրէ իտիլտիկինի վէ խազինէտէ նէթիյճէլէնէճէկինէկինի «Թ. Էֆքեար» եազըյօր.

ԷՏԻՐՆԷՅԷ էվվէլքի կիւն 2000 գատար մուհաճիրլէր կիթմիշլէր տիր. Տիւն Սիրքէճիտէ Զօրլու մուհաճիրլէրինտէն 9 խանէյէ պիր Իսլամ չօճուղընտա չէմէնտէֆէր չարբըրագ տողրայա եարալանմըշ տըր.

ՎԷԼԻԱՀՏ հազրէթլէրինին ավտէթինտէն սօնրա Զաթը Շահանէնին Էտիրնէյէ կիտէճէկինի «Նէօլօղոս» եազմըշ իսէ տէ, Պապը Ալիտէ պէօյլէ պիր մալիւմաթ օլմատըղընը «Սապահ» պէյան իտիյօր.

ԼԻՄԱՆԸՄԸԶՏԱ պուլունան «Գօկիւ». Ռուս զըրհլըսը տիւն Գօրաուէնիզէ կիթմիշ տիր.

ԻՏԱՄ.— 328 սէնէսի Մարտտա Լալէլի ճամիինին արգասընտաքի իմարէթ ճատտէսինտա նաշը պուլունան մէզքիւր ճամի միւէզզինի Ահմէտ Քէնան էֆ.ի բաբասընտա Ժամէն գաթլ իտէն Հասան տէւին Ճինայէթ մահքէմէսինտէն իտամա մահքիւմ օլմուշ տըր.

ՊԷՅՐՈՒԹ տիվանը հարպընճա մահքիւմ օլան Ալիմ վէ Ենկինտար էֆ.ի նին աֆվը Ալիյէ նէզարէթինճէ մազամը Սատարէթտէն իսթիյզան իտիլմիշ տիր.

ԷՏԻՐՆԷՅԷ տէւին պիր մըզրաղ ժանտարմա վէ ամէլէ կէօնտէրիլմիշ տիր.

ՍՈՒՈՒՏ ԻՊՆԷՐ ՐԷՇԻՏ մազամը սատարէթէ չէքտիկի պիր թէլէկրաֆլա տէյանէթը Իսլամիյէյէ մուղայիր վէ տէվլէթը Օսմանիյէնին միւֆրիթ թալէպլէրտէ պուլունմագ կիպի թէճավիւզ իւթթիլաֆը մուճիպ հարաքէթին պաշը վիլայէթլէրէ վուգուունը իւզէթմէքլէ պիւթիւն ճրմ-նուա վէ ալքիշլէրիյլէ պէրապէր տէվլէթ ու միլլէթ ուզուրընտա իւֆօր խըզմէթէ հէր նէրէտէ օլուրսա օլսուն հազըր օլուպ Խալիֆէնին էմրինէ պէքլէտիյինի պիլտիրմիշ տիր.

ԽՈՒՆԱՆ վէքիլիէ ժօրժըն՝ Ռուսիա Զօրընըն պէօյիւք զըզը Կրանարէնչէս Օլկա իլէ նիշանլանաճաղը Աթինատան պիլտիրիլիյօր. պու իքի վալիտէ գրալիչա Օլկա Բեւէրբաւուրկէ կէլտիկլէրինտէ պաչա չըգարմըշ տըր. Զար իլէ Եունան գրալը պէրապէրինէ կէլէն տիրլէր.

ՊԷՑՕԼԼՈՒՆՏԱ Տէօրինա նամ խըրսըմէթճի զըզ կոզ օճաղընտա պիրիսի գօյուպ թուլումպա իլէ հավա վէրմէքլէ իքին էթէկինտէն թուլումպամիշ վէ խանէյէ վէֆաթ իթմիշ տիր.

∴ Պէյլիքթաշտա պիր խանէտէ չալըշան աշվարճը Սոֆիրի պինանըն 4րնճի գաթընտան սօզա տուշմէ վէֆաթ իթմիշ տիր.

ՕՍՄԱՆԼԸ Պանգասընըն Գալաթա, Պէյօղլու վէ Սթանպօլ թաարէֆխանէլէրի կէլէճէք բազար էրթէսի կիւնիւ գափալը պուլունաճագլար տըր. 3—1

* * *

ՍՈՆ ՄՕՏԱ ՖԸՐՍԱԹԼԱՐԸ
ՊԷՅՕՂԼՈՒՔ ԳԱՐՄԱՆ ՄԱՂԱԶԱՍԸ
4ինճի սահիֆէմիզէ

ՍՈՆ ԹԷԼԷԿՐԱՖ

ՊՈՒՔՐԷՇ ԳՕՆՖԷՐԱՆՍԸՆԸՆ ՔԻՒՇԱՏԸ

ՊԷՇ ԿԻՒՆԼԻՔ ՄԻԹԱՐԷՔԷ

Պուքրէշ, 30 յուլիս.— (Ռումանիա աժանսընտան). Սուլհ գօնֆէրանսը էօյլէնտէն սօնրա սաաթ 4ռէ խարիճիյէ նէզարէթինտէ թօբլանմըշ տըր. Ռէզմիկէրինէ թագտիմ օլունտըգտան սօնրա պիրպիրիյլէ թանըշըլմըշ կէօրիւշմիւշլէր տիր. Ռումանիա պաշ վէքիլի Մ. Մայօրէսգու գրալ վէ հիւքիւմէթ նամընա Պալգան մուրախխասլարընա պէյանը խօշամէտի իթմիշ տիր. Սըրպիա պաշ վէքիլի Մ. Բաշիչ րէֆիգլէրի նամընա Մ. Մայօրէսգուտան գօնֆէրանսըն սաիմ րիյասէթինի տէրուհտէ իթմէսինի րիճա իթմէքլէ պու թէքլիֆ ալգըշլարլա թասվիբ իտիլմիշ վէ Մ. Մայօրէսգու րիյասէթ մասնատընա կէչիպ պիր նութգ իյրատ իթմիշ վէ Մ. Վէնիզէլօս տա ճէվապ վէրէրէք տէմիշ տիր քի. «Միւթթէֆիգին մուրախխասլարը թաթիլը մուխասամաթ թէքլիֆինի գապուլ իտէրլէր.» Պուլկար հէյէթի մուրախխասըսի րէիսի Մ. Թօնչէֆ սէօզ ալարագ թէրքի սիլահըն պիւթիւն մուրախխասլարճա գապուլի Պուլկարիանընտա բէրվէրանէ իթթիֆագ հիսսիյաթը սուլհճույանէ տաիրէսինտէ վուգու պուլաճաղը արզուսունտա թէվաֆուգ իթթիգինի պէյան իթմիշտիր. Սօնրա ինթիզամյա նիհայէթ վէրիլմիշ տիր քի թաթիլը մուխասամաթա աիտ մուգավէլէյի ասքէրի միւթէխասսըսլէր թանզիմ իտէպիլսիւնլէր. Ճէլսէյէ էնիւտէն պաշլանտըգտա գօնֆէրանս 5 կիւնլիւք թաթիլը մուխասամաթ բրօթօզօլընը թասվիպ իթմիշ տիր.

Պու բրօթօզօլտան 4 գօբիա չըգարըլըպ, այրը օլան օրտուլար գարարկեահը ումումիյէլէրինէ թէլէկրաֆլա թէպլիղ իթմէք իւզրէ հէյէթը մուրախխասէ րէիսլէրինէ վէրիլմիշ տիր. Պիւթիւն մուրախխասլար թաթիլը մուխասամաթըն գապուլ օլունմասընտան տօլայը ճիւմլէթէն ֆէվգըլատէ մէմնուն օլմուշլար տըր. Իքինճի իճթիմա եարըն էօյլէնտէն սօնրա սաաթ 4ռէ վուգու պուլաճագ տըր. Մ. Վէնիզէլօս՝ գօնֆէրանսա իյբաա իթթիկի նութգտա այրը օլան գուվվէթլէրին միւվազէնէսի իւզէրինէ միւէսսէսէ օլարագ սէրիան վէ տաիմ պիր սուլհ գօնֆէրանսըն միւէսսիսի օլմասընը թէմէննի իթմիշ տիր.

— Եունան պաշ վէքիլի Մ. Վէնիզէլօս պու կիւն գրալ Շարլըն հուզուրընա գապուլ օլունմուշ տըր.

— Եունան գրալը՝ Մ. Վէնիզէլօսա ուզուն պիր թէլէկրաֆ չէքէրէք կէօյա Եունանիլարըն Պուլկարլարա մէզալիմ իճրա իթթիկինէ տաիր Պուլկարլարըն իտտիալարընտա գոլը բրօթէսթօ իթմիշ վէ Պուլկարլարը՝ գաթլը ամմ, եաղմակէրլիք վէ խանկէն չըգարմագլա իթհամ իթմիշ տիր. Գրալ Գոնսթանթինին թէլէկրաֆընըն նիհայէթինտէ Եունան օրտուսունտա պուլունան էճնէպի կազէթա մուխապիրլէրինին չէհատէթինէ իսթինատ իթմիշ տիր.

Սօֆիա 30.— Ժէնէրալ Բատիէֆ վէ Մ. Սավա Իվանչէֆ Նիշտէն ավտէթ իթմիշլէր տիր. Մ. Իվանչէֆ Պուքրէշ Պուլկար հէյէթի մուրախխասէսի ազասընտան օլաճաղընտան տէրհալ օ թարաֆա կիթմիշ տիր.

* * *

ԹԻՐՔԻԱ ՎԷ ՏԷՎԼԷԹԼԷՐ

—(•)—

Մ. ԱՔԼԱՆՏԸՆ ՊԷՅԱՆԱԹԸ

Լօնտրա, 30 Ցուլիս.— Ավամ գամարասընտա Խարիճիյէ նէզարէթի միւսթէշարը Մ. Աքլանտ տէմիշ տիր քի. «Թրակիանըն Թիւրքլէր թարաֆընտան իչկալը մէսէլէսի պիւթիւն տէվլէթլէրին միւզաքէրաթընա սէպէպ օլմուշ տըր. Ինկիլթէրա հիւքիւմէթի հիչ պիր ճարաէկքը մուշֆէրիսէ թէքլիֆ իթմէմիշ տիր. լաքին Թիւրք ասքէրի թարաֆընտան Պուլկար արազիսինին իշղալը միւբէազըպ Ինկիլթէրա հիւքիւմէթի Թիւրքիա իչիւն գուվվէթ խարիմալ թէշէպպիսէճէք մուհազզագ նէթիճէլէր իւզէրինէ Օսմ. հիւքիւմէթինին նազարը տիգզաթընը ճէլպ վէ պու նէթիճէլէրէ գարշը Ինկիլթէրանըն քէնտիսինի հիմայէ իտէմէյէճէկինի պէյան իթմիշ տիր.

Պալէսթրինա.— Նօրվէճիա գրալը վէ Ալէմանիա իմբէրաթօրը Թէմաթիր զիյարէթ իթմիշլէր տիր.

* * *

ՍՈՆ ՍԱԱԹ

ԱՐՆԱՎՈՒՏԼԸՂ ԳՕՆԹՐՕԼ ԳՕՄԻՍԻՕՆԸ

Լօնտրա 30 յուլիս.— Տէվլէթլէրին Արնավուտլըգտաքի մէմուրլարը գօմիսիօնըն մագարրը Շգօտրատա օլաճագ տըր. Պու գօմիսիօն՝ Արնավուտլըղը իտարէ իտէճէք օլան վէ 6 այ զարֆընտա ինթիխապ օլունաճագ օլան բրէնսին իմթիյազաթը մախսուսէսինի թէէսիսէ մէմուր տըր. Ավուստրիա՝ գօնթրօլ գօմիսիօնընտա՝ Արնավուտ վէքիլի սըֆաթըյլա Քէմալ պէյի թէքլիֆ իտիյօր. Ֆրանսա՝ Արնավուտ վէքիլինի՝ պէզզաթ գօմիսիօնըն ինթիխապ իթմէսինէ մուխալէֆէթ իտիյօր. պէօյլէճէ տէվլէթլէր գօնթրօլ գօմիսիօնը մէսարիֆինի վէ ժանտարմա զապըթանընըն մաաշլարընը տէրուհտէ իթմիշլէր տիր. տիկէր թէֆէրրուաթ ճումլէսի կէլէճէք իճթիմատա գարարլաշաճագ վէ Արնավուտլըգ ճէնուպ հուտուտը գաթիյէն թէէսիս օլունաճագ տըր.

Պուքրէշ 30.— Պուլկարիա՝ Վիտինի զապթ իթմէսինէ Ռումանիայը տավէթ իթմիշ տիր.

Ռոմա, 30.—Վիէննատան կէլէն Թէլէկրաֆլար Թէէյիտ իտիյօրլար քի, Եունան՝ տաալար տէնիզինտէքի պիւթիւն ատալարըն՝ Արնավուտլըղըն ճէնուպ հուտուտըյլա պէրապէր Եունանա Թէրքինի Պուքրէշ գօնֆէրանսընտան թալէպ իտէճէք տիր. Իթալիա՝ Լօզան ահտնամէսինէ րիայէթլէ պու թալէպլէրէ չիտտէթլէ մուխալէֆէթ իտէճէք վէ քէնտի ահտը իչգալինտէ պուլունան ատալարը միւնասիպ պիր զէմանտա Թիւրքիյայա իատէ իտէճէք տիր.

—Թօբրա-Թօլմէթթա էօղլըտա (Թաբապլուսգար) չալըշմագտա օլան պիր Իթալեան բիյատէ ալայընա Պէտէվիլէր հիւճում իթմիշլէր իսէ տէ, եարալը կէլէն Մօբճընըն մուավէնէթիյլէ հիւճում իտէնլէր պէօյլէ զայիաթլա կէրի բիւսկիւրթիւլմիշլէր տիր. Իթալեանլարտան պիր մագթուլ վէ 5 մէճրուհ վար տըր.

Բէթէրսպուրկ, 30.— «Գոլոկէօ» կրուպտէօրի Թիւրք ասքէրինին պիր հիւճումը միւհթէմէլէսի գորգուսըյլա Պուրկազա կէօնտէրիլմիշ տիր.

Սէլանիկ.— Տօվալա վէ Սէրէզ պանգա վէ Թիւթիւնճիլարը Եունան վէ Թիւրք բարալարը պուլունմատըղը հալտէ Պուլկար բարասընը ալմագ իսթէմէմիշլէր տիր. Մաքէտօնիա Եունան վալիսի Տօվալա կէօմրիւքլէրինէ Սէլանիկտէ ալընտըղը գըյմէթտէ Պուլկար բարասընը գապուլ իթմէլէրինի էմր իթմիշ տիր.

Բարիզ 30.— Մ. Քլէմանսօ «Լ'Օմ Լիպրը»տա եազըյօր. «Սթաթուքօյա րէճահաթըյ իտէն Էվրոպա՝ Թիւրքլէրի Էտիրնէտէն չըգարմագ իչիւն կիւլիւնճ պիր մէվգըտա պուլունմագտա տըր. Միւսլիւմանլարըն էհալիսինին զըյմը ազմը չէհրին մէտէնի պիր միւլքէթէ իտաէսի իլհինտէտիր. Պու խուսուստա հէր քէս հալը իթթիֆագտա տըր. Անճագ տէն տախա ֆէնա պիր չէյ վար իսէ օ տա Թիւրքիայը չըգարմագ թէճաւիզինտէն սօնրա Լօնտրա ահտնամէսինի էզաթարագ հուտուտ թայինինէ տաիր օլան վաատ տըր. Հէր նէ տէ օլսա չու մուհագգագ տըր քի, Թիւրքլէր սուլհճույանէ պիր թարզտա օրատան կիթմէյէճէքլէր տիր.»

— Պուրատա տէվլէթլէրճէ ումումի պիր եօրկունլուգ էսէրի հիսս օլունմագտա տըր. Պուլկարլարըն Էտիրնէյէ իթթիյազաթ վէրմէք խուսուսընտա կէօսթէրտիքլէրի մէյլ Պուքրէշ գօնֆէրանսընտա ինքիտար իտէճէքլէրի զէնն օլունմագտա տըր.

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

—∞—

ՂԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

1913, 18/31 Ցուլիս

	Ղրշ. բր.
Օսմ. Իւնիֆիյէ աղըմտաբ.	91.—.—
» » էն եիւքսէք	91.07.—
» » էն աշաղը	91.00.—
» » պու սաիհ. աղըլըշը.	90.35.—
Ռումէլի Շըմէն. աղ. գապ. ֆր.	184 —.—
» » էն եիւքսէք »	184.25.—
» » էն աշաղը »	184.—.—
» » պու սաիհ. աղըլ. »	183.75.—

ՄԸՍԸՐ ՎԷ ԷԾՆԷՊԻ ՖՕՆՏՕԼԱՐԸ

Գրէտի Ֆօնս. Էժիբս. 1886	Ֆր.	329.—
» » » 1903	»	266.50
» » » 1911	»	266.50
Գանալ Նահրիս. Կրէտ 1880	»	425.—
» » » 1904	Լ.Օ.	5.04—
Լավրիօմ մաատէնի	Ֆր.	46.—.—
Թրամվայ	»	28.25.—
Զաքրբըրա	»	23.25.—
Ալթըն չէյրէքի	Լ.Օ.	6.45

ԽՐՏԻՎԻԱԼ ՄԱՑԼ ԴՈՒՄԲԱՆԵԱՑԸ

ԳԱՐՏԱՆ Թակլիաֆէա֊ըն սիւվար օլտըղը Ապպասիյէ բօսթա֊վաբօրը Աղ. յուլիսին 28ինճի բազար էր. կիւնիւ Իսքէնտէրիյէտէն Տէրսաատէթէ միւվասէլէթ վէ յուլիսին 29ինճի սալը կիւնի եօլճէսէն սօնրա ալաֆրանկա սաաթ իւչտէ Միտիլլի, Իզմիր վէ Բիրէյէ օղրայարագ Լարնագա, Լիմասօլ Թարիգիյլէ Իսքէնտէրիյէյէ միւվասէլէթ իտէճէք տիր։

ԳԱՐՏԱՆ Ուլիկըմսըն սիւվար օլտըղը Սախրիյէ բօսթա֊վաբօրը յուլիսին 31նճի կիւնիւ Սուրիա խաթթընտան Տէրսաատէթէ միւվասէլէթ վէ օգոստ.ըն 2նճի ճմ. էրթէսի կիւնիւ եօլճէսէն սօնրա սաաթ ալաֆրանկա 1տէ Կէլիպօլը, Չանագ֊Գալէ, Միտիլլի, Իզմիր, Սագըզ, Րատօս Մէրսին, Իսքէնտէրուն, Թարապլուզ, Պէյրութ, Հայֆա, Եաֆա, Բօրթ֊Սաիտէ օղրայարագ Իսքէնտէրիյէյէ հարաքէթ իտէճէք տիր։

Վաբօրտա էլէքթրիք զիյասը պուլունտըղը կիպի, եէմէքլէր պիրինճի նէվ օլուպ, սուֆրա իւզէրինտէքի շարապլար տախի մէճճանէն վէրիլէճէք։

Գու պաղտէ զիյատէ Թաֆսիլաթ իսթէյէնլէր Գալաթատա բըլիթըմ իւզէրինտէ Մէյմէնէթ խանընտաքի մէրքէզ աճէնթէսի վէ խասօտ Սթանպոլտա Վալտէ Սուլթան խանընտաքի շիւպէյէ միւրաճաաթ իթմէլի տիրլէր։

ՄԷՍԱԺԸՐԻ
ՄԱՐԻԹԻՄ
ՀԱՖԹԱԼԸԳ ՍԷՖԷՐԼԷՐ

Անատօլու լիմանլարըյլա Գաթում, Օտէսա, Տէրսաատէթ, Իզմիր, Սէլանիկ, Շիրա, Բիրէ, Բաթրաս, Մարսիլիա, Հավր, Տիւնքէրք, Լօնտրա վէ Տէրսաատէթ իլէ Սուրիա վէ Մըսըր արասընտա մունթազամ սէյր ու սէֆէրլէր։

ՎԻՐՈՒՏԻՆԷ ՊԷՔԼԷՆԷՆ ՎԱԲՕՐԼԱՐ

Ալաֆր. օգոստոսըն 8նճի բէնչշէնպէհ կիւնի «Օգսիւս» Սուրիա խաթթընտան։

Ալաֆր. յուլիսըն 31նճի բէնչշ. կիւնիւ «Նիկէր» Մարսիլիատան։

Ալաֆր. օգոստոսըն 2ինճի ճմ. էր. կիւնիւ «Քրիմէ» Գարատէնիզտէն։

Ալաֆր. օգոստոսըն 12ինճի սալը կիւնիւ «Սինայի» Գարատէնիզտէն։

Ալաֆր. օգոստոսըն 11ինճի բ. էր. կիւնիւ «Սֆինքս» Մարսիլիատան։

Ալաֆր. օգոստոսըն 14ինճի բ. էր. կիւնիւ «Պօսֆօր» Մարսիլիատան։

ՀԱՐԱՔԷԹ ԷՏԷՃԷՔ ՎԱԲՕՐԼԱՐ

Ալաֆր. յուլիսըն 31նճի բէնչշ. կիւնի ագշամ ալաֆր. սաաթ 4տէ գարտան Լա Բուսբոնա սիւվար օլտուղը «Նիկէր» վաբօրը Իզմիր, Րատօս, Պէյրութ, Լաթագիա, Մէրսին, Իսքէնտէրուն, Լարնագա, Թարապլուս, Պէյրութ, Հայֆա վէ Եաֆայա։

Ալաֆր. Օգոստոսըն 2ինճի ճ. է. կիւնիւ ագշամ ալաֆր. սաաթ 4տէ գարտան Հէրբունըն սիւվար օլտուղը «Քրիմէ» վաբօրը Սէլանիկ, Բաթրաս, Մարսիլիա, Հավր, Տիւնքէրք վէ Լօնտրայա։

Ալաֆր. օգոստոսըն 4ինճի բ. էրթէսի կիւնիւ ագշամ սաաթ 4տէ գարտան Սթօմըրթէյլըն սիւվար օլտուղը «Պօսֆօր» վաբօրը Օտէսայա։

Ալաֆր. Օգոստոսըն 8ինճի բէնչշն. կիւնիւ ագշամ ալաֆր. սաաթ 4տէ գարտան Բրէյէթրոնըն սիւվար օլտուղը «Օգսիւս» վաբօրը Իզմիր, Բիրէ, Նաբօլի վէ Մարսիլիայա։

Ալաֆրանկա օգոստոսըն 11ինճի բզր. էր. կիւնիւ ագշամ ալաֆր. սաաթ 4 տէ գարտան Սանկիւյնինի սիւվար օլտուղը «Սֆինքս» վաբօրը Սամսոն, Թրապիզոն վէ Բաթումա։

Ալաֆր. օգոստոսըն 12ինճի սալը կիւնիւ ագշամ ալաֆր. սաաթ 4տէ գարտան Թէյրոնըն սիւվար օլտուղը «Սինայի» վաբօրը Մուտանիա, Իզմիր, Բիրէ, Մարսիլիա, Հավր, Տիւնքէրք վէ Լօնտրայա։

Գումբանիա տօղրուտան տօղրույա ԲԱՐԻԶ, ԼՕՆՏՐԱ, վէ Ֆրանսըզ, Ալճէրի վէ Թունուզ շըմէնտիֆէրլէրի վէ քէզա Ալճէրի վէ Թունուզ սէյրը սէֆէրի խաթթլարը իչիւն թէնզիլաթ փիյաթլարը պիլէթ վէրիլիր։

ԲՈՍԹԱ ՎԱԲՕՐԼԱՐԸ ԻՉԻՒՆ

1ինճի մէվգի.— Բարիզ իչիւն 300 ֆր. Մարսիլիա իչիւն 285 ֆր.։

2ինճի մէվգի.— Բարիզ իչիւն 225 ֆր. Մարսիլիա իչիւն 185 ֆր.։

ԹԻՃԱՐԻ ԷՇԵԱՍԸ ՆԱԳԼ ԻՏԷՆ ՎԱԲՕՐԼԱՐԸ ԻՉԻՒՆ

1ինճի մէվգի.— Բարիզ իչիւն 230 ֆր. Մարսիլիա իչիւն 185 ֆր.։

Հինտ, Չին, Ճաբօն, Ավուսթրալիա վէ Մատակասկար իչիւն պիլէթլէր վէրիլիր։ Ֆամիլիա իլէ կիթմէք իսթէյէնլէրէ ազիմէթ վէ աւտէթ պիլէթի ալմագ իսթէյէնլէր իչիւն խուսուսի շարթլար օլունուր։

Տահա զիյատէ մալումաթ վէ Թաֆսիլաթ ալմագ իսթէյէնլէր Գալաթատա Զինիլի խանտա շիրքէթինին Քէնի պէնկիւյէսինտէ մէրքէզ աճէնթէլիկինէ վէ Սթանպոլտա Գօնչէ Գափուտա Քէօմիւրճիւ խանընտաքի աճէնթէխանէյէ միւրաճաաթ իտէպիլիրլէր։

ՕՍՄ. Ս.ՅՐԸ ՍԷՖԱՅԻՆ ԻՏԱՐԷՍԻ

Օսմանլը Սէյրը Սէֆայինի իտարէսի Թարաֆընտան 18 Թէմուզ 329 Թարիխինէ միւսատիֆ բէնճշէնպէհ կիւնիւնտէն չէհրը Թէմուզըն 25ինճի կիւնինէ գատար պիր հաֆթա զարֆընտա իճրա օլունաճագ բօսթա սէֆէրլէրի։

Ճումա կիւնի սապահ ալաֆրանկա սաաթ 9 պուչուգտա «Բիլէճիք» վաբօրը Գալաթա ըըխթըմընտան հարաքէթլէ Մուտանիայա։

Ճումա էրթէսի կիւնիւ սապահ ալաֆր. սաաթ 4 1)2 «Ագ Տէնիզ» վաբօրը Սթանպոլ ըըխթըմընտան հարաքէթլէ Տրապիզոն խաթթընա։

Ճումա էրթէսի կիւնիւ ագշամ ալաֆրանկա սաաթ 7 1)2տա «Էշրէֆիէ» վաբօրը Գալաթա ըըխթըմընտան հարաքէթլէ Գարապիղա խաթթընա։

Ճումա էրթէսի կիւնիւ ագշամ ալաֆրանկա սաաթ 7 տէ «Կէլիպօլու» վաբօրը Գալաթա ըըխթըմընտան հարաքէթլէ Պանտըրմա խաթթընա։

Բազար կիւնիւ սապահ ալաֆրանկա 9 պուչուգ «Նիլուֆէր» վաբօրը Գալաթա ըըխթըմընտան հարաքէթլէ Մուտանիա վէ Արմուտլույա։

Սալը կիւնիւ սապահ ալաֆրանկա սաաթ 9պուչուգ «Բիլէճիք» վաբօրը Գալաթա ըըխթըմընտան հարաքէթլէ Մուտանիայա։

Չարշէնպէհ կիւնիւ ագշամ ալաֆրանկա 6 պուչուգտա «Պահրը Ճէտիտ» Սթանպոլ ըըխթըմընտան հարաքէթլէ Գարթըն խաթթընա։

Չարշէնպէհ կիւնիւ ագշամ ալաֆր. սաաթ 7 1)2 տա «Էշրէֆիէ» վաբօրը Գալաթա ըըխթըմընտան հարաքէթլէ Գարապիղա խաթթընա։

Չարշէնպէհ կիւնիւ ագշամ ալաֆրանկա սաաթ 7 տէ «Կէլիպօլու» վաբօրը Գալաթա ըըխթըմընտան Պանտըրմա խաթթընա։

Եօլճըլըգ իտէճէք վէ էմթաա թէսլիմ էյլէյէճէք զէվաթըն Գալաթատա Մումխանէ ճատտէսինտէ վագը մէրքէզ աճէնթէխանէսիյլէ Սիրքէճիտէ շիւպէ աճէնթէխանէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի բիճա օլունուր։

ՀԱՐՊԻՅԷ ՆԷԶԱՐԷԹԻ ՄԻՒՆԱԳԱՍԱԼԱՐԸ

§ Պիլմիւնագասա միւպայաա իտիլէճէկ էվվէլճէ իլան իտիլէն 100,000 մէթրօ ամէրիգան պէզինին մահը հալը րումինին 18ինճի բէնճշէնպէհ կիւնիւ իհալէի գաթիյէսի իճրա օլընաճաղընտան, Թալիփ օլանլար զէվալի սաաթ 1տէ Հարպիյէ Նէզարէթի Սըհհիյէ տաիրէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։ 1—1

§ Ճիհէթը ասքէրիյէ իչիւն միւզայէտէ օլուպ Նիւմունէլէրի վէճհիլէ պիր պուչուգ միլյոն քիլօ ֆասուլեա իլէ 150000 թէնէ չուվալ մէվզը միւնագասատա տըր. չուվալըն պէհէր տանէսի 4 ղրշ. 10 բարա Փիյաթըյլա Թալիպի եօհտէսինտէ տիր. իհալէի գաթիէլէրինին չէհրը հալին 18ինճի բէնճշէնպէհ կիւնիւ իճրասը մուգարրէր տիր. Թէնզիլաթ իճրասըյլա Թալիպ օլանլարըն հէվմը մէզքիւրտէ զէվալի սաաթ 3 րաատէլէրինտէ Լէվազըմաթը Ումումիյէ տաիրէսի միւպայաաթ գոմիսիոնընա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։ 2—2

§ Ճիհէթը ասքէրիյէ իչիւն մուգթազի 500,000 քիլօ մանկալ քէօմիւրիւ մէվզըի միւնագասատա տըր. իհալէի գաթիէսի չէհրը հալին 18ինճի բէնճշէնպէհ կիւնի իճրասը մուգարրէր տիր. Թալիպ օլանլարըն հէվմը մէզքիւրտէ զէվալի սաաթ 3 րաատէլէրինտէ Լէվազըմաթը ումումիյէ տաիրէսի միւպայաաթ գոմիսիոնընա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։ 3—3

ՇԷՀԻՐ ԷՄԱՆԷԹԻՆՏԷՆ.—Այասօֆիա վէ Սուլթան Ահմէտ ճամիի շէրիֆլէրի արասընտա էվվէլ ու տաիէր վուգու պուլան հարիգլէրտէ միւհթէրէգ օլան արսալար իլէ հարիգտէն մաատա գալան մէպանինին օրասընը պաղչէ հալինէ իֆրաղը զըմնընտա Սթանպոլ վիլայէթը ալիյէսինճէ իսթիմլաքէն միւպայաասընտա մէնֆաաթը ումումիյէ գարարը վէրիլմիշ վէ իսթիմլաք գարարնամէսինին ալթընճը վէ եէտինճի մատտէլէրի մուճիպինճէ Թէշքիլ իտէն հէյէթը իսթիմլաքիյէ ճանիպինտէն գըյմէթլէրի պա Թագտիր օլպաղտէ Թանզիմ գըլընան ճէտվէլլէր մահալը մէզքիւրըն միւնասիպ մահալլէրինէ վէ տայիրէ գաբուսընտա էմանէթ սուֆասընտա Թալիգ իթտիրիլմիշ վէ գարարնամէնին սէքիզինճի մատտէսի մուճիպինճէ միւտտէթը իթթիրազիյէ Թարիխի իլանտան իթիպարէն 8 կիւնտէն իպարէթ պուլունմըշ օլտըղընտան ալէտտարաֆըն մալումը օլմագ վէ պիր կիւնա իթիրազլարը վար իսէ միւտտէթը մէզքիւրէ զարֆընտա ճումատան զայրը կիւնլէրտէ Շէհիր էմանէթինէ միւրաճաաթ էյլէմէքլիւզըրէ իլան օլունուր։

ՕԷՐԼԻ ՊԻՐԱ

Պիլճիւմլէ զայիֆ իւլ պիւնէ վէ գանսըզլարա Թավսիյէ օլունուր։ Իսթէր սուֆրատա, իսթէր Թաամ խարիճինտէ աբերիթիֆ վէրէն պու մէշրուպաթը սաղլամ իւլ պիւնէ օլանլարա տա այրըճա Թավսիյէ օլունուր։ Սըհհէթլէրինտէն շիւփհէլէնէնլէր հալըսըզ պու եէրլի պիրայը իսթիմալ իթմէլի տիրլէր քի, պու պիրա պիւթիւն պիրինճի սընըֆ մէվատտան հավի օլուպ պաշգա մուզիր մէվատտան, խանի ալգօլ, աթիտ վէ աֆիյոն կիպի զէյլիւլէրընտէ մէվատտան քիւլլիյէն արի տիր։

ԳՕՄՕՆԹԻ֊ՆԷՔԹԱՐ
ՄԻՒՇԹԷՐԷՔ ՊԻՐԱ ԱՆՕՆԻՄ
ՇԻՐՔԷԹԻ

ՎԻՆԸՐ ՊԱՆԳ ՎԷՐԱՅՆ

Սէրմայէսի՝ 130,000,000 գուրօն.
Իհթիյաթ աքչէսի՝ 39,000,000 »

Մէրքէզի խաւարէսի ՎԻԷՆՆԱտա տըր. ՏԷՐՍԱԱՏԷԹ շիւպէսի ԳԱԼԱԹԱՏԱ Գարագէօյտէ, (ՍԹԱՆՊՕԼ վէ ՊԷՅՕՂԼՈՒՆՏԱ այրըճա շիւպէլէրի վար տըր)։

ՍԱՅԻՐ ՇԻՒՊԷԼԷՐ

Աճրամ, Օտէսա, Պիէլից֊Պիէլա, Գօզէն, Պրիւն, Բէչթա, Պիւտվէյս, Չէրնօվից, Ֆրիտէք֊Միսթէք, Կրաց, Իննսպրուք, Գարլսպատ, Գլաժէնֆիւրթ, Գրագօվ, Լէմպէրկ, Մարիէնպատ, Մէրան, Պիլզէն, Պրակ, Բրօսնից, Բրզօմիէլ, Սէն֊Բօլթէն, Թարնօվ, Թէպլից, Թէշէն, Վիյանա վէ Նէօսթատ։

ՎԻՆԸՐ ՊԱՆԳ ՎԷՐԱՅՆ պանգասը հէր նէվ պանգա մուամէլաթը իճրա էտէր։ Պիլխասսա հիսատը ճարի իւզէրինէ, վէ Թահվիլաթ իլէ աքչէ թիճարէթ Թէվտիաթը մուգապիլինտէ ԱՎԱՆՍ վէրիր։

Հէր նէվ աքչէ Թարիֆէ ՍԻՕՆԹՕ էտէր Թիւրքիյէ վէ մէմալիքի էճնէպիյէնին վայրըճա շէհիրլէրինէ չէքլէր, իթթիպար վէ էմր մէքթուպ վէ թէլէկրաֆլարը վէ մէմալիքի էճնէպիյէ իւզէրինէ քէշիտէ էտիլմիշ աքչէ Թիճարիյէ պօլըշթըրմա Թահսիլ էտէր։

ՎԻՆԸՐ ՊԱՆԳ ՎԷՐԱՅՆ պանգասը ԽԻՒՍՈՒՍԻ ՕԼԱՐԱԳ չէլիք սանտըգլար քիրալըք, պու ՍԱՆՏԸԳ հէսաապը սէնէլիք 50 ղրշ. իլէ պէտէլի վէ սանտըգ զիյատէ մէգտարի 100 տէ 3 պուչուգ Փայիզլը գապուլ էտիլմէքտէ տիր։

ԳԱԼԱԹԱՏԱ միւէսսէսէսի էպնիյէսինտէ ՍԱՅԷՖ ՏԷՄԻՐ ԳԱՍԱԼԱՐ ԻՃԱՐԷՍԻ վէրիլմէքտէ օլուպ, գըյմէթլի աշեաի միւթէհարրիքէ, էշխաս վէ Ֆէվգէլատէ Թամինաթը պուլունմագտա տըր։

ՊԱՀՐԻՅԷ ՆԷԶԱՐԷԹԻՆՏԷՆ

18 Թէմուզ 329 բէնչշէնպէհ կիւնիւ 26,000 քիլօ մագարնա, 4200 քիլօ չէքիրիյէ, 20,000 քիլօ Թուզ իմա։

20 Թէմուզ 329 ճումա էրթէսի կիւնիւ, 8000 քիլօ պէյազ վագէլին, 5000 քիլօ սարը վագէլին, 1000 քիլօ կլիսէրին, 20,000 քիլօ Արապ սապունը, 1100 քիլօ գալայ։

22 Թէմուզ 329 բազար էրթէսի կիւնիւ, 25,000 մէթրօ չույագ, 9000 մէթրօ գապա չուհա, 12,000 մէթրօ չէպկէլը կիրպաս, 6000 մէթրօ մավի արմի, 5000 Թօփ կիրպաս ամէրիգան, 5000 Թօփ սալաշպուր,

23 Թէմուզ 329 սալը կիւնիւ, 20000 չիֆթ էրին չօրապ, 10,000 ատէտ մաքինա բէչէթէսի, 2000 ատէտ գօպագլը կէօյլէքթէ ֆուրչասը, 2000 ատէտ զըտա թէլլի պօյա ֆուրչասը, 1400 ատէտ գօպագլը ուզուն Թէլլի պօյա ֆուրչասը։

Թէրտանէյի ամիրէ իչիւն լիւզումը օլան պալլաստ ճինս վէ մըգտարը մուհարրէր էշեայը միւթէնէվվիա միւնագասայա գօնըլմըշ տըր. էշեայը մէզքիւրտէն մագարնա վէ չէքիրէ իլէ պէյազ վէ սարը վագէլինին իհալէի գաթիյէսի իճրա խուլէճէկինտէն, մէզքիւր էշեայը իթմայա Թալիպ օլանլարըն օլպապտէ Թանզիմ խուլէն շարթնամէլէրինի կէօրիւպ իղաաթը քէաֆիլէ ալմագ իւզրէ հէր կիւն վէ միւնագասայա իշթիրագ իթմէք իւզրէ տէ պալէտալէրինտէ մուհարրէր կիւնլէրտէ պաթէզզահէր սաաթ ալօրատէ գատար ժիւղատ 10 նիսպէթինտէ թէէմինաթ աքչէլէրինի վէ խասօտ պանգա քէֆալէթնամէլէրինի միւսթաահիպէն Պահրիյէ Նէզարէթի Տէօրտիւնճի տաիրէսի լէվազըմ գըսմընա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։ 3—2

ՏՈՒԹՈՒՆԸ ՈՒՄՈՒՄԻՏԷՆ.—Տէրսաատէթ վէ ճիվարը չէհրը Թիմուր խօլլարը Սամ. անօնիմ շիրքէթի Թարաֆընտան իխրաճ խուլունմըշ օլուպ պէհէրի 22 լիրայի օսմ. գըյմէթինտէ պուլունան վէ 1 նօ.տան 70000 նօ.յա գատար մուբագգամ օլան էսէմին պին հիսսէ սէնէտինէ այիտ բէյմը Թամկա խէմամէն Թէէտիյէ գըլընմըշ օլմաղլա քէֆիլէթին սէնէտաթը մէպուսէ համիլլէրինէ իլանըն խալմիտար օլընըր։ 2—2

ՄԱԼԻՅԷ ՆԷԶԱՐԷԹԻՆՏԷՆ.— 1316 սէնէսինտէ իհտաս վէ տարպ խուլունմուշ օլան մաղշուշէ պիրի 10 վէ 5 բարալըգլարըն գալպլարընըն չուխ տրալըգ քէսրէթլէ Թէտավիւլ իթթիկի կէօրիւլմէքտէ տիր. պու գալպ բարալարըն ֆօգլաճա գըրմըզըլըղընտան վէ խուղէ սուրէթիյլէ իմալ խուլունմուշ օլմալարընտա մէյանի նազարտան ղայէթ պօզուգ օլմասընտան տօլայը սէնէտապի ընկինոխէ օլան սահիպլէրինտէն գօլայճա Թէֆրիգի միւմկին օլտուղը ճիհէթլէ պէյնէլ նաս պու գալպ բարալարըն ալըգ վէ սարֆընտա միւթէյագգըզ պուլունմալարը լիւզումը վէ ալըգ ու սարֆլարը հագգընտա ճէզա գանունընտաքի հիւքմիւնըն մէվգի մէհսուսէսի մուճիպինճէ գալպ սուրէթի ճէզալարը Թօթպիգ խուլունմաք իւզրէ Թօթպիգէսի գանունիյէ իճրասը Թապիի պուլունտըղը իլան օլունուր։ 3—3

ԷՄՆԻՅԷԹ ՍԱՆՏԸՂԸ ԻՏԱՐԷՍԻՆՏԷՆ

Էմնիյէթ Սանտըղը խաճէմէ վէ սամաճալարը իչիւն իմալ իթթիրիլէճէք 14 Թօգըմ ելպիսէնին չէհրը հալին 18ինճի բէնչշէնպէհ կիւնիւ զէվալի սաաթ 4տէ իհալէի էվվէլիյէսի վէ բզ. էր. կիւնիւ տախի իհալէի գաթիյէսի իճրա գըլընաճաղընտան միւնագասայա տախիլ օլմագ իսթէյէնլէրին հէվմը մէզքիւրտէ բէյ աղչէլէրինի միւսթաահիպէն Սանտըգ իտարէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

ՔԱՐԼԸՄԱՆ

ՊԼՕՅԻՒՔ ԹԻՃԱՐԷԹԽԱՆԷՍԻ

ՄԷՎՍԻՄ ԽԻԹԱՄԸ ՖԸՐՍԱԹԼԱՐԸ

ԵԱԶԼԸԳ ՄԱՏԷԼԷՐ ՖԻՅԱԹԸ ԻՆՃԷՐԻՆԷ 100ՏԷ 30-50 ՍԳՕՆԹՕ

ԻՇԹԷ ՊԻԶԻՄ ՐԷՔԼԱՄԸՄԸԶ ՖԸՐՍԱԹԼԱՐԸՆԸՆ ՊԻՐ ԼԻՍԹԱՍԸ

	Ղրշ. փր.
Մանթօ ալբագաան էն սօն մօտա	75 —
Րօպ բրէնսէս պաթիսթտէն պրօտէ	75 —
Գօսթիւմ թայյէօր քէթէնտէն պէյազ վէ չէպկէլը	60 —
Րօպ տը սամպըր իբէք աանթէլլի միւզէյյէն	120 —
Ժիւբ քէթէնտէն զայէթ ինճէ քէսիմլէր	20 —
Ժիւբ էբօնճ պէյազ գումաշտան էն սօն մօտա	60 —
Պլուզլար պէյազ վուալտան քազօ իլէ	20 —
Պլուզլար աանթէլլը իբէք աստարտան	35 —
» գրէբօն գումաշտան զայէթլէ միւզէյյէն	47.50
Շէմիզիէլէր իբէքլի չամաշըր գումաշտան	20 —
Բէռթէլէր չէքէր բէնկլի քէթէնտէն լաթիֆ Թէզվիրլէլէ, չիֆթի	32 —
Էլ չանթալարը Սուաէտրիւ գումաշտան	20 —
Էլ չանթալարը քէթէնտէն եազլըգ	8 —

	Ղրշ. փր.
Շարփլար քրիսթալինտէն միւխթէլիֆ բէնկտէ	12 —
Ժիւբօնլար պէյազ պաթիսթ ֆիսթօ իլէ միւզէյյէն	12.50
Մէնտիլլէր գատընլար իչիւն պաթիսթ մօրտալը աուզէնասը	18 —
Քօռսամլար պաթիսթ աանթէլալըլը միւզէյյէն	4 —
Չօրապլար մուսլինտէն գատընլար իչիւն սիյահ բէնկլի չիֆթի	7 —
Չօրապլար իբէքլի բէնկավէրէնկ	17 —
Էլտիվէնլէր ֆիլտէզօս զայէթ ուզուն միւխթէլիֆ բէնկլէրտէ	7 —
Էլտիվէնլէր խարտ իբէքլի ուզուն պէյազ վէ սիյահ	11 —
Այագ գաբլարը գատընլար իչիւն կլասէ էն սօն մօտա	65 —

ՊԷՇ ՊԻՆՏԷՆ ԶԻՅԱՏԷ ԳՈՒԲՈՆ ԲԱՐՉԱԼԱՐ
եուն, քէթէն, վուալ, մուսլին Ֆապրիգա
Ֆիյաթընտան 100 տէ 50սգօնթօ իլէ սաթըլաճագ տըր
Պիւթիւն շիւպէլէրտէ տիկէր պին տիւրլիւ Ֆըրսաթլար

NESTLÉ'S
CONDENSED MILK
Prepared in
ENGLAND
Specially for Export
TRADE MARK
PARIS 1889
PREPARED BY HENRI NESTLÉ
VEVEY, SWITZERLAND.
WHOLESALE DEPOT: 6 & 8, EASTCHEAP, LONDON, E.C.

ԳԱԹԻԷՆ ՐԷՏՏ ԻՏԻՆԻԶ

Ֆէնա սիւթլէրի, կէրէք Թազէ վէ մաղշուշ օլսուն, կէրէք գայմագըզ վէ գուրը իչինտէ պուլընսըն՝ րէտտ իտինիզ։

Թազէ վէ մաղշուշ սիւթլէր սըղըր զէհիրլէնտիկի կիպի արըկէրլէրի տէ վիճուտէ կէթիրիրլէր։

Գայմագը պըլընմըշ սիւթ աաթէթա պէյազլանմըշ սու կիպի տիր։

Սիւտտէն գայմաղը ալմագ վիճուտտան զայլի չըգարմագ տէմէք տիր։

Թէէմմիւլէթը վէ միւքէմմէլ հէզմէտիլէ սիւտ, Նէսթլէ սիւտի տիր։

Գու սիւթ պիւթիւն գայմաղընը հավի օլարագ գուվէթ պախշ վէ սըհհաթ ու համիլէլէրը մուհաֆազա իտէր։

Գայմագսըզ սիւթլէրի րէտտ իտինիզ

ՏԷՖԹԷՐԸ ԽԱԳԱՆԻՏԷՆ.— Թօմանըն իսթիգրազ էյլէտիկի 815 ատէտ լիրայը Օսմանի մուգապիլինտէ իսթէլիանօս էօհտէսինէ վէրտիւլէթը սէվրիսի իլէ վէֆաէն մէֆրուզ պուլընան Գասըմ բաշաստա Ճամիի քէպիր մահալլէսինտէ Չիվիճիլէր սօգաղընտա 58 վէ 3 ատէտ միւքէրրէր 58 նումէրօլը վէ չէհրի 1080 ղրուշ իճարա միւթէհամմիլ 17 օտա վէ 8 սօֆա, 180 զրա արսա իւզէրինէ մէպնի պիր պապ տիւքքեան վէ 3 պապ խանէ իթթիսալը գըլընան Թէրաքինին էյէր թօրօսը վէ 8 պարէլէ իթթիպարը պէօյիւք սիլասը Թէմէթթիւ արիֆ ունէը Թէյիրմէնի կէտիկի Թէվլիյէի թէյն իթիլմէճէսինտէն տօլայը 3 Թէմուզ 329 Թարիխինտէ մէվգըը միւզայէտէյէ վազ օլընարագ 45 կիւն միւրուրինտէ իհալէի էվվէլիյէ վէ 15 կիւն սօնրա իհալէի գաթիյէսի իճրա գըլընաճաղընտան Թալիպ օլանլարըն գըյմէթը մուխամմինէսի օլան 150 պին ղրուշըն նիսպէթինտէ Թէէմինաթ աքչէսինի միւսթաահիպէն Տէֆթէրը Խագանի էմանէթի սէնէտաթը ումումիյէ իտարէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։ 3—2

Միւտիրը մէսուլ՝ ՅԱԿՈԲ ՎԱՐԺԱՊԵՏԵԱՆ

ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԵՐ ԲՈԼՈՐ ՔԱՂԱՔՆԵՐՈՒ ՄԷՋ.

ՍԻՆԿԸՐԻ
ԿԱՐԻ
ՄԵՔԵՆԱՆԵՐԸ

ԽԻՍՏ ՀԱՍՏԱՏՈՒՆ
ՇԻՆՈՒԱԾՔ
ԵՒ ԱՄԵՆԱԸՆՏԻՐ
ՆԻՒԹԵՂԷՆ

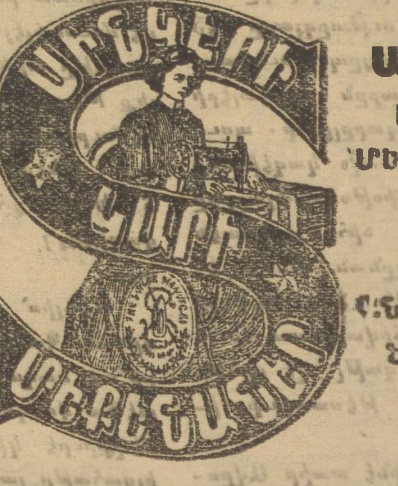

ԱՇԽԱՐՀԻՍ
ԼԱՒԱԳՈՅՆ
ՄԵՔԵՆԱՆԵՐՆ ԵՆ

ԱՆՄՐՑԵԼԻ
ԸՆՏԱՆԻՔԻ ԵՒ ԳՈՐԾԱՆՈՑՆԵՐՈՒ
ՀԱՄԱՐ

ՍԻՆԿԸՐԻ ԿԱՐԻ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐՈՒ ԸՆԿ.

Կ.Պոլսոյ մասնաճիւղեր:

Բերա Մեծ փողոց Թիւ 343, Գալաթա՝ Աճէմէր խան և Գարագէօյ Թիւ 120, Գալը Սուլթան Համամ, Սուլթան Գասըմը և Ֆեթիհ [illegible] Թիւ 15, [illegible] Թիւ 113, [illegible] Թիւ 57։

Տեօրէնութիւն Արեւելքի համար: Կ.Պոլիս Բերա. Մեծ փողոց 343